COMMUNICATION

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου
Revue trimestrielle de l'Association des Professeurs de Langue et de Littérature Françaises Diplômés de l'Université

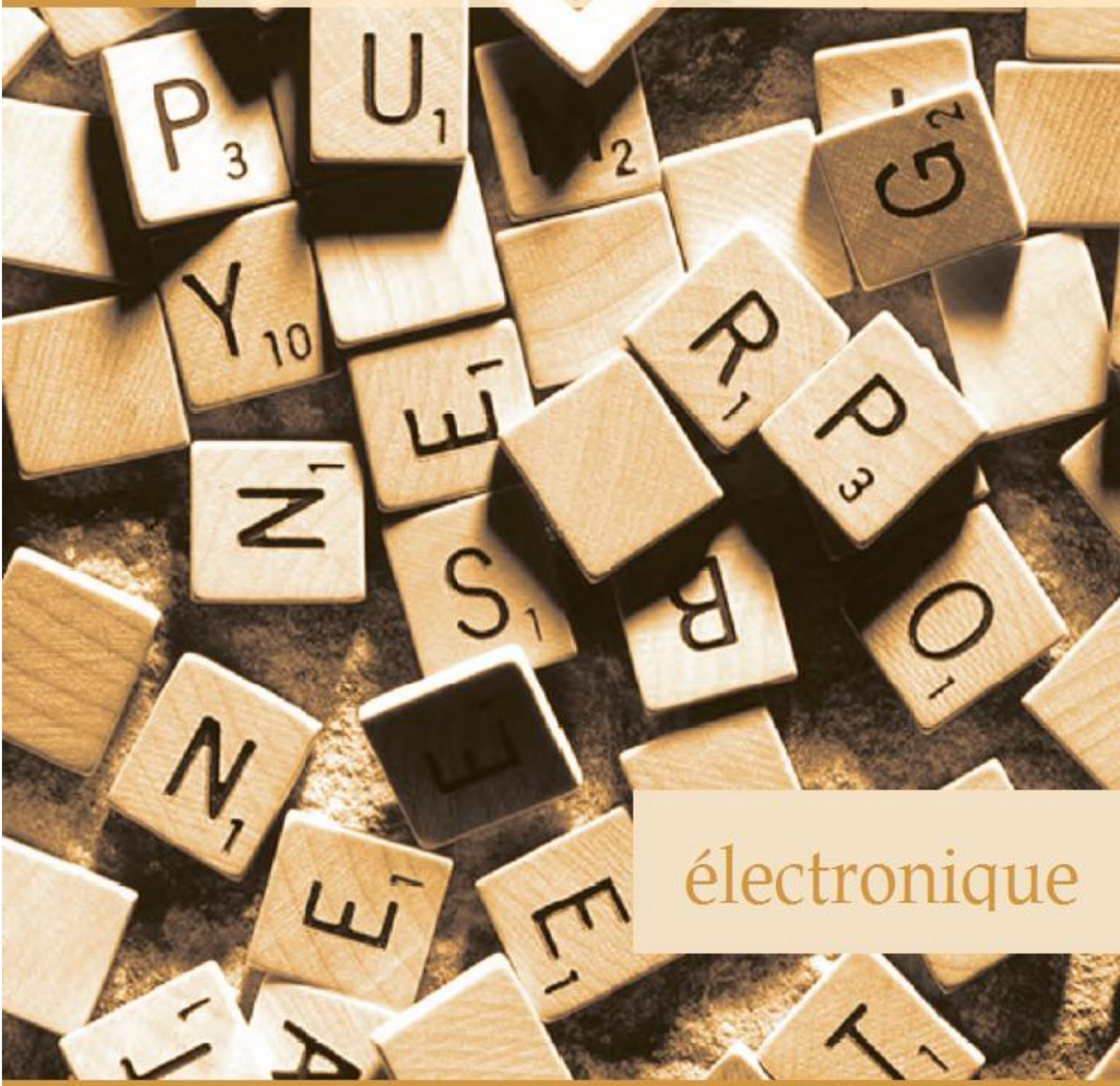

électronique

APLF
Σύλλογος Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου
Association des Professeurs de Langue et de Littérature Françaises Diplômés de l'Université

RAPPEL

FIPF - XIVe CONGRÈS MONDIAL DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS – LIÈGE - DU 14 AU 21 JUILLET 2016 –

FIPF / Fédération internationale des professeurs de français

XIVe Congrès de français

Liège, 14 - 21 mondial des Professeurs juillet 2016

Site Liège 2016 : http://liege2016.fipf.org/cms

9e Congrès - Athènes
20-23 Octobre 2016

http://apf.gr/congres2016/index.asp?id=1

COMMUNICATION
Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου Λεωφ. Στρατού, 2Α - 546 40 Θεσσαλονίκη, **τηλ./fax: 231 0 844 911** courriel: info@aplf.gr , site: www.aplf.gr
Mars – Avril – Mai 2016
Revue trimestrielle de l'Association des Professeurs de Langue et de Littérature Françaises Diplômés de l'Université 2Α, Léof. Stratou - 546 40 Thessalonique, **tél./fax: 2310/844 911** courriel: info@aplf.gr , site: www.aplf.gr

Εκδότης / Éditeur
Στυλιανή Λεονάρδου / Stella Leonardou
Επιστημονική Επιτροπή/ Comité Scientifique
S. Gramenidis, , Ev. Hatzigeorgiou, C. Kigitsioglou-Vlahou, P.Krystalli,M. Litsardaki, , P. Panagiotidis

Διευθύντρια Σύνταξης / Directrice de la Rédaction
Στυλιανή Λεονάρδου / Stella Leonardou
Συντακτική Επιτροπή / Comité de Rédaction
Αμαλία Γίγα/ Amélie Giga, Ασπασία Κοκότη / Aspasie Kokoti Τερέζα-Ιωάννα Ψυλλάκη / Tereza-Ioanna Psyllaki
Διορθώσεις / Corrections
Αμαλία Γίγα /Amélie Giga
Σελιδοποίηση / Mise en pages
Αικατερίνη Δαουλτζόγλου /Catherine Daoultzoglou
Μετάφραση / Traduction
Τερέζα-Ιωάννα Ψυλλάκη / Tereza-Ioanna Psyllaki

COMMUNICATION électronique 1

Τα ενυπόγραφα άρθρα απηχούν τις απόψεις του συγγραφέα * Οι συγγραφείς φέρουν την αποκλειστική ευθύνη των άρθρων τους. * Η Συντακτική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να εγκρίνει ή να απορρίψει οποιαδήποτε συνεργασία * Άρθρα που έχουν σταλεί για δημοσίευση στο COMMUNICATION δεν επιστρέφονται.

Sommaire

EDITORIAL

A LA MÉMOIRE de Sonia Milsky

LES PROFESSEURS DE FRANÇAIS REAGISSENT …….. 6-19
ACTIVITÉS DE NOTRE ASSOCIATION…….. 20-24

PROJET FIP – matériel didactique 1ère partie

Varvara Chryssafi, ***L'écriture créative autour d'un livre***…… 25-30
Efimia Mavromati, ***Le plaisir d'écrire dans la classe de FLE.*** 31
Lena Latinopoulou, ***Découvrir l'écriture créative dans la classe du FLE à travers le graffiti et le slam*** …….…….…….. 32
Stavroula Anthiropoulou, Orestis Ermeides, ***La construction narrative d'une bande dessinée dans une classe de FLE***……. 33

PEDAGOGIE

Sophia Christidou, Stavros E. Kamaroudis, *Sept flèches dans un carquois.* …….……34-38

Maria Malouta, *Suggestions pour des activités expérientielles propos du cours de « l'orientation professionnelle »* ……..39

LITTERATURE

Zoé Samara, Polytimi Makropoulou,
Le secret du calepin…….. 40

LA PRESENCE HELLENIQUE EN FRANCE

Cypris Kophidès, L'enfant de Trébizonde ……41
Dominique Ernouf, Intérêts du régime méditerranéen……...42-44

ΕΔΙΤΟΡΙΑΛ

Συνάδελφοι,

όπως θα διαπιστώσετε με τον εκσυγχρονισμό της ιστοσελίδας μας και την ηλεκτρονική μορφή του περιοδικού μας ο Σύλλογος μας απέκτησε δυο εργαλεία επικοινωνίας που ελπίζουμε να αποδειχθούν πολύτιμα για την ενημέρωση και επιμόρφωσή σας.
Το περιοδικό μας, **«Communication»**, θα εκδίδεται πλέον σε ηλεκτρονική μορφή. Η υπομονή που επιδείξατε ως προς την έκδοσή του θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα ανταμειφθεί από την πλούσια και ενδιαφέρουσα ύλη του.
Το εγχείρημα και για τα δύο δεν ήταν εύκολο. Όπως για κάθε πρωτιά, έτσι και γι' αυτά υπήρξαν τεχνικές δυσκολίες και διαρκείς βελτιώσεις έτσι ώστε να φτάσουν σε σας κατά το δυνατόν άρτια και λειτουργικά.
Ελπίζοντας στην αγάπη και στήριξή σας τα παραδίδουμε με την ευχή «καλοτάξιδα» στη δύσκολη πορεία τους σε φουρτουνιασμένους για όλους μας καιρούς .

Το Δ.Σ. του Συλλόγου και η συντακτική επιτροπή του περιοδικού.

Une journée d'études à la mémoire de Sonia Milsky :

« Écriture créative et littérature : de la théorie à l'acte »

Un an après la disparition de notre chère collègue Sonia Milsky, ses amis et collègues du Département de Langue et de Littérature Françaises de l'Université Aristote de Thessalonique ont décidé d'organiser une journée d'études à sa mémoire.

Dans un premier temps, l'objectif était de réunir des communications, traitant d'approches innovantes et créatives de la littérature ainsi que de son enseignement.

C'est ainsi que Zoé Samara, Professeure Émérite, Titika Dimitroulia, Professeure Associée, Peny Fylaktaki, écrivain et traductrice, Thanassis Petrou et Dimitris Vanellis, créateurs de bande dessinée et Alexandre Myroforidis, écrivain de romans policiers, ont accepté avec joie de participer à cette manifestation afin de présenter leurs réflexions sur les différentes approches créatives de la littérature.

La responsable scientifique de cette journée, Polytimi Makropoulou, Professeure Assistante, a ensuite présenté les résultats encourageants de l'atelier d'écriture littéraire qu'elle anime depuis deux ans à la Section de Littérature du Département de Langue et de Littérature Françaises de l'Université Aristote de Thessalonique.

Finalement, les étudiants du Département qui ont participé à cet atelier ont présenté leurs créations littéraires, avec l'accompagnement musical (voix et guitare) de Lisa Mamakouka, Professeur Assistante et responsable artistique de la manifestation et Xanthippi Koutoufi (voix), étudiante en master.

La soirée s'est achevée dans un climat de convivialité, avec la chaleureuse participation du public.

Pour ceux ou celles qui aimeraient s'informer sur cette journée, nous proposons le lien suivant avec la vidéo de la manifestation :

https://www.auth.gr/video/20262

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - ΕΛΛΑΔΑ

ASSOCIATION DES PROFESSEURS DE LANGUE & DE LITTÉRATURE FRANÇAISES DIPLÔMÉS DES UNIVERSITÉS – GRÈCE

Λεωφόρος Στρατού 2Α-54640 Θεσσαλονίκη / Τηλ/Fax: (+30) 2310 844911/ Email:info@aplf.gr

Μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Καθηγητών Γαλλικής και της Επιτροπής της Δυτικής Ευρώπης

Membre de la FIPF et de la CEO

Θεσσαλονίκη 12-11-2015

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου (A.P.L.F. D.U.), που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη - Λεωφόρος Στρατού 2Α, που βρέθηκε σε απαρτία στη συνεδρίαση της 12-11-2015 αποφάσισε την υποβολή του παρακάτω Υπομνήματος για τα θέματα που ακολουθούν.

Προς

Τον Περιφερειακό Διευθυντή της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Α. Για την οριστική τοποθέτηση των εκπαιδευτικών των λεγόμενων «μη κοινών ειδικοτήτων» (ΠΕ 05, ΠΕ07, ΠΕ08, ΠΕ 32, ΠΕ 18.41, ΠΕ 19, ΠΕ 20)……

Β. Ως προς την έγκριση ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής γλώσσας στα Σχολεία της Κεντρικής Μακεδονίας.

Η τελολογική ερμηνεία των νομοθετικών διατάξεων που επιβάλλουν πλέον τη διδασκαλία και δεύτερης ξένης γλώσσας τόσο στη Π.Ε. όσο και στη Δ.Ε. κατατείνει στον εμπλουτισμό κάθε σχολείου με τη δυνατότητα διδασκαλίας ΔΥΟ περαιτέρω ξένων γλωσσών, πλην της Αγγλικής, εφόσον τόσο ο αριθμός των μαθητών όσο και ο αριθμός των ευρισκομένων στα αντίστοιχα ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ καθηγητών ειδικοτήτων, (χωρίς να αποκλείονται συμπληρωματικές προσλήψεις), το επιτρέπει.

Δηλαδή ο αρχικά και κατά κύριο λόγο επιδιωκόμενος σκοπός του Υπουργείου ήταν και παραμένει η δυνατότητα διδασκαλίας ΔΥΟ περαιτέρω ξένων γλωσσών, πλην της Αγγλικής, τόσο στη Π.Ε. όσο και στη Δ.Ε. άλλως ΔΕΝ θα είχε καταργήσει με τις ισχύουσες πλέον διατάξεις τον χωρισμό των σχολείων σε αποκλειστικής διδασκαλίας ως δεύτερης ξένης γλώσσας είτε της Γερμανικής είτε της Γαλλικής.

Ως εκ τούτου ο υπάρχων «περιορισμός» ύπαρξης ελάχιστου αριθμού μαθητών για τη δημιουργία τμημάτων δεύτερης ξένης γλώσσας τόσο στην Π.Ε. όσο και στη Δ.Ε. είναι δευτερευούσης σημασίας, αν και εφόσον υπάρχουν, (ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ), καθηγητές της ειδικότητας δεύτερης ξένης γλώσσας στα αντίστοιχα ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ που μπορούν να καλύψουν κατ' αρχήν τις διδακτικές ανάγκες στα σχολεία, ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ, ως εκ τούτου, (ο υπάρχων «περιορισμός» ελάχιστου αριθμού μαθητών για τη δημιουργία τμημάτων δεύτερης ξένης γλώσσας), ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΛΙΓΟΜΕΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ στην προκειμένη περίπτωση Γαλλικής Γλώσσας, λαμβανομένου βεβαίως υπόψη, αρχικά τουλάχιστον αλλά όχι με απόλυτο τρόπο, του «περιορισμού» πλέον λόγω της οικονομικής συγκυρίας, της μη περαιτέρω επιβάρυνσης με δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για περαιτέρω προσλήψεις.

Εξάλλου ο εν λόγω αριθμητικός «περιορισμός» ως προς την ύπαρξη ελάχιστου αριθμού μαθητών στο τμήμα δεύτερης ξένης γλώσσας, θα πρέπει οπωσδήποτε ΝΑ ΚΑΜΠΤΕΤΑΙ ενώπιον της εκφρασμένης βούλησης - επιλογής δεύτερης ξένης γλώσσας μαθητών και γονέων, αν το άθροισμα είναι μικρότερο από το τεθέν αριθμητικό όριο των 12 μαθητών με δημιουργία των λεγόμενων «ολιγομελών» τμημάτων, αποτυπώνοντας το σεβασμό της Διοίκησης απέναντι σε συγκεκριμένη βούληση - επιλογή πολιτών, ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ, αρχικά, με την ύπαρξη διαθέσιμων καθηγητών.

Έτσι επιπρόσθετα ΚΑΙ για τον προαναφερθέντα λόγο του σεβασμού της βούλησης - επιλογής δεύτερης ξένης γλώσσας των πολιτών, εφόσον μπορεί να συνδυασθεί με ανάλογη διαθεσιμότητα καθηγητών Γαλλικής γλώσσας η απόφαση της Διοίκησης για τη δημιουργία «ολιγομελών» τμημάτων καθίσταται σύννομη, θεμιτή και προσανατολισμένη στην ορθή και ουσιαστική εφαρμογή εκπαιδευτικής πολιτικής που κατατείνει σε παροχή εκπαιδευτικού έργου από τους διορισθέντες - προσληφθέντες καθηγητές στο διδακτικό τους αντικείμενο και σε πραγματική προαγωγή του μορφωτικού επιπέδου των μαθητών.

Επιπλέον η μη έγκριση λειτουργίας ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας στα σχολεία αρμοδιότητάς Σας αποτελεί εκ πλαγίου παραβίαση του πνεύματος των νομοθετικών διατάξεων για τη διδασκαλία δεύτερης ξένης γλώσσας όπως προαναφέρθηκε διότι προκαλεί την «παρενέργεια» της δημιουργίας, εντέλει, σχολείων αποκλειστικής διδασκαλίας συγκεκριμένης ξένης γλώσσας, κάτι το οποίο το Υπουργείο απέκλεισε ρητά ως βούλησή Του με την κατάργηση των προηγούμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Περαιτέρω τυχόν μη έγκριση λειτουργίας ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας στα σχολεία αρμοδιότητάς Σας, θα αποτελέσει μια ακόμα καταστρατήγηση της δέσμευσης που έχει αναλάβει η ελληνική Πολιτεία στην εφαρμογή της Πολιτικής Προαγωγής της Πολυγλωσσίας που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση (Κοινοτική Οδηγία 1+2), στόχος από τον οποίο φαίνεται να απομακρυνόμαστε όλο και περισσότερο λόγω των προβλημάτων και δυστοκιών που καταγράφονται αναφορικά με τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας σε όλες τις βαθμίδες της Δημόσιας Εκπαίδευσης της Κεντρικής Μακεδονίας.

Η ακολουθούμενη μάλιστα πρακτική μη διδασκαλίας δεύτερης ξένης γλώσσας στην περίπτωση σχολείων της Περιφερείας Σας όπου έχει επιλεγεί ως β΄ ξένη γλώσσα η Γερμανική αλλά ελλείψει διαθεσίμων καθηγητών και αδυναμίας εξεύρεσής τους λόγω και της οικονομικής συγκυρίας **και της μη περαιτέρω επιβάρυνσης με δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για περαιτέρω προσλήψεις, οι μαθητές αντί να διδάσκονται β΄ ξένη γλώσσα τη συγκεκριμένη ώρα του ωρολογίου προγράμματος βρίσκονται στην αυλή, (κάτι που τελεί σε Γνώση Σας), είναι ευθεία παραβίαση της εφαρμογής της πολιτικής της πολυγλωσσίας που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και ευθεία παραβίαση της ελληνικής Νομοθεσίας λόγω μη τήρησης εντέλει του εγκεκριμένου ωρολογίου προγράμματος (αφού δεν διδάσκεται καθόλου το μάθημα της β΄ ξένης γλώσσας).**

Ευθείες παραβιάσεις όμως των παραπάνω ευρωπαϊκών και ελληνικών Διατάξεων που θα μπορούσαν να αποφευχθούν καθώς λειτουργούν σε βάρος της πληρέστερης μορφώσεως των Ελλήνων μαθητών, που είναι άλλωστε το επιδιωκόμενο με την καθιέρωση της διδασκαλίας δεύτερης ξένης γλώσσας στην Π.Ε. αν στα συγκεκριμένα τμήματα γινόταν διδασκαλία ως β΄ ξένης γλώσσας η Γαλλική από τους διαθέσιμους καθηγητές της συγκεκριμένης ειδικότητας κάτι που είναι προφανές ότι θα λειτουργούσε απολύτως συμβατά με τους επιδιωκόμενους σκοπούς της εκπαίδευσης στην πρωτοβάθμια βαθμίδα όπως προαναφέραμε.

Έτσι επιπρόσθετα και για τον προαναφερθέντα λόγο εφόσον συνδυάζεται με ανάλογη διαθεσιμότητα καθηγητών Γαλλικής γλώσσας καθίσταται σύννομη, θεμιτή και προσανατολισμένη προς ορθή και ουσιαστική εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής που κατατείνει σε προαγωγή του μορφωτικού επιπέδου των μαθητών, η διδασκαλία της Γαλλικής αντί της επιλεχθείσας αρχική Γερμανικής γλώσσας, (εξαιτίας της υπάρχουσας διαθεσιμότητας κατ' αρχήν καθηγητών Γαλλικής γλώσσας), χωρίς περαιτέρω επιβάρυνση με δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για περαιτέρω προσλήψεις που οδηγεί η έλλειψη καθηγητών Γερμανικής γλώσσας, σεβόμενη και τη βούληση του Υπουργείου για την οπωσδήποτε διδασκαλία δεύτερης

ξένης γλώσσας στην Π.Ε. σε συνθήκες που διαμορφώνει η σημερινή οικονομική συγκυρία.

Ακόμη η μη έγκριση λειτουργίας ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας στα σχολεία αρμοδιότητάς Σας προκαλεί την περαιτέρω «παρενέργεια» να «κλειδώνει» ολόκληρες κατοικημένες περιοχές οι οποίες ανήκουν στα συγκεκριμένα σχολεία στη λογική ότι τα συγκεκριμένα σχολεία είναι προσανατολισμένα προς συγκεκριμένη δεύτερη ξένη γλώσσα, αφού στο ωρολόγιο πρόγραμμά τους ΔΕΝ εμφανίζεται η εναλλακτική δεύτερη ξένη γλώσσα, με ενδεχόμενο αποτέλεσμα, την εξαφάνιση της δεύτερης ξένης γλώσσας, στην προκειμένη περίπτωση της Γαλλικής, σε όσες περιπτώσεις συμβαίνει αυτό, από ολόκληρες περιοχές, κάτι το οποίο πιστεύουμε ούτε Εσείς ως Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας αλλά ούτε και το Υπουργείο εκφράζει ως βούληση, άλλως θα είχε νομοθετήσει διαφορετικά.

Θα πρέπει τέλος να λάβετε υπόψη Σας την ιδιομορφία της πληθυσμιακής σύνθεσης της Περιφέρειάς Σας η οποία έγκειται στο ότι μεγάλα τμήματα του πληθυσμού της μετανάστευσαν μαζικά στην Γερμανία με αποτέλεσμα αρχικό προϊδεασμό-προσανατολισμό του μαθητικού δυναμικού προς τη Γερμανική γλώσσα, κάτι το οποίο ενισχυόμενο από τη μη έγκριση λειτουργίας ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας στα σχολεία αρμοδιότητάς Σας επαυξάνει τον κίνδυνο

συρρίκνωσης σε ιδιαίτερα ανησυχητικό βαθμό, την ανάγκη διδασκαλίας της τελευταίας ως δεύτερης ξένης γλώσσας στα σχολεία, με σοβαρές επιπτώσεις και στην υπηρεσιακή κατάσταση των ευρισκομένων ήδη στα ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ συναδέλφων μας διότι αντιλαμβάνεστε τη συνέχεια της διδασκαλίας της Γαλλικής Γλώσσας και την ως εκ τούτου σύνδεσή της μεταξύ των βαθμίδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ:

Σύμφωνα με όσα αναλυτικά αναφέρθηκαν παραπάνω, είναι εφικτή και σύννομη ως προς το πνεύμα των νομοθετικών διατάξεων που διέπουν τη διδασκαλία της δεύτερης ξένης γλώσσας, τόσο στην Πρωτοβάθμια όσο και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και του σεβασμού της εκφρασμένης βούλησης – επιλογής Β΄ ξένης γλώσσας από μαθητές και γονείς, η έγκριση λειτουργίας ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας στα σχολεία αρμοδιότητας Σας. Στην αντίθετη περίπτωση, υφίσταται εκ πλαγίου παραβίαση των προαναφερθέντων νομοθετικών ρυθμίσεων με την επίκληση του δευτερευούσης σημασίας υπάρχοντος «περιορισμού» ελάχιστου αριθμού μαθητών για τη δημιουργία τμημάτων δεύτερης ξένης γλώσσας, σε σχέση με την ανάγκη ύπαρξης του «πλούτου» της διδασκαλίας ΔΥΟ δεύτερων ξένων γλωσσών, όπου ο

αριθμός των μαθητών ανά σχολείο οριακά έστω το επιτρέπει εφόσον μάλιστα υφίσταται και η προϋπόθεση στην προκειμένη περίπτωση της μη περαιτέρω επιβάρυνσης με δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού, λόγω της οικονομικής συγκυρίας, για περαιτέρω προσλήψεις, αφού γνωρίζετε πολύ καλά ότι οι συνάδελφοί μας τόσο στην Π.Ε. όσο και στη Δ.Ε. υπερεπαρκούν είτε μη συμπληρώνοντας το προβλεπόμενο διδακτικό ωράριο είτε ευρισκόμενοι ακόμα και στη διάθεση των αντίστοιχων ΠΥΣΠΕ και ΠΥΣΔΕ.

Υπό την έννοια αυτή τυχόν μη έγκριση λειτουργίας ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας στα σχολεία αρμοδιότητάς Σας, θα αποτελέσει μια ακόμα καταστρατήγηση της δέσμευσης που έχει αναλάβει η ελληνική Πολιτεία στην εφαρμογή της Πολιτικής Προαγωγής της Πολυγλωσσίας που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση (Κοινοτική Οδηγία 1+2), στόχος από τον οποίο φαίνεται να απομακρυνόμαστε όλο και περισσότερο λόγω των προβλημάτων και δυστοκιών που καταγράφονται αναφορικά με τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας σε όλες τις βαθμίδες της Δημόσιας Εκπαίδευσης της Κεντρικής Μακεδονίας.

Τέλος ευθείες παραβιάσεις όμως των παραπάνω ευρωπαϊκών και ελληνικών Διατάξεων θα μπορούσαν να αποφευχθούν καθώς λειτουργούν σε βάρος της πληρέστερης μορφώσεως των Ελλήνων μαθητών αν αντί της ακολουθούμενης, (με την ανοχή Σας), αντιπαιδαγωγικής πρακτικής, μη διδασκαλίας δεύτερης ξένης γλώσσας στην περίπτωση σχολείων της Περιφερείας Σας όπου έχει επιλεγεί ως β΄ ξένη γλώσσα η Γερμανική αλλά ελλείψει διαθεσίμων καθηγητών **οι μαθητές αντί να διδάσκονται β΄ ξένη γλώσσα τη συγκεκριμένη ώρα του ωρολογίου προγράμματος βρίσκονται στην αυλή, στα συγκεκριμένα τμήματα γινόταν διδασκαλία ως β΄ ξένης γλώσσας της Γαλλικής από τους διαθέσιμους καθηγητές της συγκεκριμένης ειδικότητας κάτι που είναι προφανές ότι θα λειτουργούσε απολύτως συμβατά με τους επιδιωκόμενους σκοπούς της εκπαίδευσης στην πρωτοβάθμια βαθμίδα όπως προαναφέραμε.**

Γ. Ειδικότερα ως προς την έγκριση ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής γλώσσας στα Πειραματικά Σχολεία της Κεντρικής Μακεδονίας.

Η έγκριση όμως ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής γλώσσας στα Πειραματικά Σχολεία της Κεντρικής Μακεδονίας εμφανίζεται επιβαλλόμενη, πέραν των όσων προαναφέρθηκαν, για τους εξής περαιτέρω λόγους:

« Ο νέος νόμος για τα Πειραματικά και Πρότυπα Σχολεία αναφέρει στα παρακάτω άρθρα μεταξύ των άλλων και τα εξής

Άρθρο 10

Διάκριση Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων

1. Το άρθρο 36 του ν.3966/2011 (Α' 118) αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Οι σχολικές μονάδες που έχουν χαρακτηριστεί ως «Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία» αποχαρακτηρίζονται και ορίζονται ως «Πειραματικά Σχολεία», εκτός από τις παρακάτω σχολικές μονάδες που ορίζονται ως «Πρότυπα Σχολεία»:

α) Βαρβάκειο Πρότυπο Γυμνάσιο,

β) Πρότυπο Γυμνάσιο Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά,

γ) Πρότυπο Γυμνάσιο Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης,

δ) Πρότυπο Γυμνάσιο Αναβρύτων,

ε) Πρότυπο Γυμνάσιο Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων,

στ) Πρότυπο ΓΕΛ Βαρβακείου Σχολής,

ζ) Πρότυπο ΓΕΛ Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά,

η) Πρότυπο ΓΕΛ Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης,

θ) Πρότυπο ΓΕΛ Αναβρύτων.

2. Ο όρος «Πρότυπο Πειραματικό Σχολείο» καταργείται. Όπου αναφέρεται ο όρος «Πρότυπα Πειραματικά» Σχολεία νοούνται εφεξής τα «Πρότυπα» και τα «Πειραματικά» σχολεία, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Όπου αναφέρεται ο όρος «Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων» νοείται εφεξής η «Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων».

4. Τα Πειραματικά σχολεία είναι σχολικές μονάδες που ανήκουν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, όπου δοκιμάζονται νέα προγράμματα σπουδών και ωρολόγια προγράμματα, διδακτικά εργαλεία, σχολικά εγχειρίδια και άλλο εκπαιδευτικό υλικό, διδακτικές μέθοδοι, τρόποι διοίκησης και λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Οι πιλοτικές αυτές εφαρμογές σχεδιάζονται από το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Ι.Ε.Π., των Πανεπιστημίων ή των ερευνητικών κέντρων που σχετίζονται με την εκπαίδευση, καθώς και από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. ή τις ίδιες τις σχολικές μονάδες, με στόχο τη συναγωγή συμπερασμάτων αξιοποιήσιμων για τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής.

Οι εκπαιδευτικοί αυτών των σχολείων διαθέτουν αυξημένα τυπικά προσόντα και κυρίως την κατάλληλη επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση και διδακτική εμπειρία, ώστε να είναι σε θέση να υλοποιήσουν τις πιλοτικές εφαρμογές, να συμβάλουν στην αποτίμηση των αποτελεσμάτων τους και να προσφέρουν την απαραίτητη ανατροφοδότηση για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, οι δε μαθητές και μαθήτριες εισάγονται με τρόπο που δεν παραβιάζει τις βασικές προϋποθέσεις ενός κατά το δυνατόν τυχαίου δείγματος, απαραίτητη προϋπόθεση για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

5. Ο όρος «Πρότυπα» αναφέρεται στις συγκεκριμένες σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της παραγράφου 1 του παρόντος. Έχουν εκπαιδευτικούς με αυξημένα τυπικά προσόντα και διδακτική εμπειρία και όσον αφορά το μαθητικό δυναμικό αυτών των σχολικών μονάδων, ορίζονται τα κριτήρια και ο τρόπος εισαγωγής των μαθητών και των μαθητριών στην πρώτη τάξη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 3966/2011 (Α΄ 118), όπως τροποποιείται με το άρθρο 11 του παρόντος.

Τα Πρότυπα σχολεία μπορούν να εισηγηθούν στη Δ.Ε.Π.Π.Σ. την προσαρμογή των διδακτικών μεθόδων, των μεθόδων αξιολόγησης και του ετήσιου προγραμματισμού των γνωστικών αντικειμένων, σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτει κάθε σχολείο.

6. Τα Πειραματικά σχολεία, κατ' εξοχήν, αξιοποιούνται για την εκπαίδευση με πρακτική άσκηση των προπτυχιακών φοιτητών και σπουδαστών Τμημάτων Α.Ε.Ι., καθώς και των μεταπτυχιακών φοιτητών στις επιστήμες της εκπαίδευσης (αγωγής), σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Σχολές και Τμήματα.

Σε αυτό το πλαίσιο δύνανται να αξιοποιούνται και τα Πρότυπα σχολεία.

7. Κατά τα λοιπά τόσο τα Πειραματικά όσο και τα Πρότυπα Σχολεία εξυπηρετούν από κοινού με όλα τα υπόλοιπα σχολεία τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης όπως ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.»

9 Άρθρο 11

Το άρθρο 44 του ν.3966/2011 (Α' 118) , όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα Πειραματικά Νηπιαγωγεία μπορεί να **συνδέονται** με Πειραματικά Δημοτικά, τα οποία επίσης μπορεί να **συνδέονται** με Πειραματικά Γυμνάσια και εκείνα μπορεί να **συνδέονται** με Πειραματικά Λύκεια. Τα Πρότυπα Γυμνάσια, επίσης, μπορεί να συνδέονται με Πρότυπα Λύκεια…..»

Από τα παραπάνω καθίσταται φανερό ότι η μη έγκριση λειτουργίας ολιγομελών τμημάτων ΑΚΥΡΩΝΕΙ τον σκοπό ύπαρξης λειτουργίας Πειραματικών Σχολείων τόσο στην Πρωτοβάθμια όσο και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση αφού

α) Πειραματικά Δημοτικά, μπορεί να **συνδέονται** με Πειραματικά Γυμνάσια και εκείνα μπορεί να **συνδέονται** με Πειραματικά Λύκεια

β) Τα Πειραματικά σχολεία είναι σχολικές μονάδες που ανήκουν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, όπου δοκιμάζονται νέα προγράμματα σπουδών και ωρολόγια προγράμματα, διδακτικά εργαλεία, σχολικά εγχειρίδια και άλλο εκπαιδευτικό υλικό, διδακτικές μέθοδοι, τρόποι διοίκησης και λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Οι πιλοτικές αυτές εφαρμογές σχεδιάζονται από το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Ι.Ε.Π., των Πανεπιστημίων ή των ερευνητικών κέντρων που σχετίζονται με την εκπαίδευση, καθώς και από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. ή τις ίδιες τις σχολικές μονάδες, με στόχο τη συναγωγή συμπερασμάτων αξιοποιήσιμων για τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής.

Η μη έγκριση από την Περιφέρειά σας ολιγομελών τμημάτων στα Πειραματικά Σχολεία Π.Ε. και Δ.Ε. αρμοδιότητάς Σας (π.χ. Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Σερρών) αντίκειται στους επιδιωκόμενους σκοπούς –σχεδιασμούς της εκπαιδευτικής πολιτικής που θέλει να ακολουθήσει το Υπουργείο αποκομίζοντας ασφαλή συμπεράσματα από την πειραματική διδασκαλία σε Πανελλαδική βάση των μαθημάτων κάθε ειδικότητας.

Ως εκ τούτου θα πρέπει να προχωρήσετε στην έγκριση ολιγομελών τμημάτων στα Πειραματικά Σχολεία Π.Ε. και Δ.Ε. ώστε να μη στερήσετε από το Υπουργείο συμπεράσματα – εργαλεία για το σχεδιασμό νέων προσανατολισμών και προγραμμάτων της ειδικότητας της Γαλλικής γλώσσας περιορίζοντας περαιτέρω τον ούτως ή άλλως περιορισμένο αριθμό των Πειραματικών Σχολείων από τα οποία μπορούν να εξαχθούν αυτά μη εγκρίνοντας ολιγομελή τμήματα, καθώς σε κάθε περίπτωση υπάρχουν διαθέσιμοι καθηγητές της ειδικότητας Γαλλικής γλώσσας και ο προϋπολογισμός δεν θα επιβαρυνθεί με νέες προσλήψεις.

Λαμβάνοντας υπόψη όσα προαναφέρθηκαν
ΣΑΣ ΚΑΛΟΥΜΕ

Α) <u>να μεταφέρετε</u> στο Υπουργείο τόσο τα επιχειρήματά μας όσο και το δίκιο του αιτήματός μας ως προς την <u>οριστική τοποθέτηση</u> των εκπαιδευτικών των λεγόμενων «μη κοινών ειδικοτήτων» (ΠΕ 05, ΠΕ07, ΠΕ08, ΠΕ 32, ΠΕ 18.41, ΠΕ 19, ΠΕ 20) <u>στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η ειδικότητά μας ΠΕ05 Γαλλικής</u>,

Β) να προχωρήσετε στην <u>άμεση επανεξέταση και έγκριση ολιγομελών</u> τμημάτων Γαλλικής γλώσσας <u>στα Σχολεία</u> της Κεντρικής Μακεδονίας,

Γ) να προχωρήσετε στην <u>άμεση επανεξέταση και έγκριση ολιγομελών</u> τμημάτων Γαλλικής γλώσσας <u>στα Πειραματικά</u> Σχολεία της Κεντρικής Μακεδονίας,

Δ) <u>κάθε περαιτέρω καθυστέρηση ως προς την έγκριση ολιγομελών τμημάτων Γαλλικής γλώσσας</u> στην Περιφέρεια αρμοδιότητάς Σας <u>οδηγεί σε αποδυνάμωση της παρουσίας της ειδικότητάς μας</u> τόσο στην Π.Ε. όσο και στη Δ.Ε. <u>κάτι</u> που θα αποτελέσει

α) <u>μια ακόμα καταστρατήγηση της δέσμευσης που έχει αναλάβει η ελληνική Πολιτεία στην εφαρμογή της Πολιτικής Προαγωγής της Πολυγλωσσίας που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση (Κοινοτική Οδηγία 1+2)</u>, στόχος από τον οποίο φαίνεται να απομακρυνόμαστε όλο και περισσότερο λόγω των προβλημάτων και δυστοκιών που καταγράφονται αναφορικά με τη διδασκαλία <u>της Γαλλικής</u> γλώσσας σε όλες τις βαθμίδες της Δημόσιας Εκπαίδευσης όπως προαναφέρθηκαν,
αλλά και θα προκαλέσει

β) <u>σοβαρές συνέπειες με ενδεχόμενους κινδύνους ως προς την υπηρεσιακή κατάσταση των συναδέλφων μας</u> κάτι για το οποίο ρητά σας δηλώνουμε ότι θα προσπαθήσουμε με κάθε νόμιμο τρόπο και μέσον να αποτρέψουμε.

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ (A.P.L.F. D.U), που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη - Λεωφόρος Στρατού 2Α.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ	**Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ	ΑΜΑΛΙΑ ΓΙΓΑ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - ΕΛΛΑΔΑ
ASSOCIATION DES PROFESSEURS DE LANGUE & DE LITTÉRATURE FRANÇAISES DIPLÔMÉS DES UNIVERSITÉS – GRÈCE
Λεωφόρος Στρατού 2Α-54640 Θεσσαλονίκη / Τηλ/Fax: (+30) 2310 844911/ Email:info@aplf.gr

Μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Καθηγητών Γαλλικής και της Επιτροπής της Δυτικής Ευρώπης
Membre de la FIPF et de la CEO

ΟΡΓΑΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Όπως είναι γνωστό, οι υποχρεωτικές μετατάξεις, που διενεργήθηκαν βάσει των διατάξεων του Ν.4172/2013 **από τη Δευτεροβάθμια στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση εντός του ίδιου κλάδου** (αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής, μουσικής, φυσικής αγωγής, πληροφορικής, εικαστικών, θεατρικής αγωγής), **στόχευαν στην αξιοποίηση των πλεοναζόντων εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,** μέσω της μετάταξής τους στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, **όπου είχαν δημιουργηθεί διδακτικές ανάγκες στα δημοτικά σχολεία (κυρίως ολοήμερα και ΕΑΕΠ) και δια της εισαγωγής νέων μαθημάτων (β΄ ξένη γλώσσα, πληροφορική, εικαστικά, θεατρική αγωγή)**.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, διενεργήθηκαν 3.390 περίπου μετατάξεις εκπαιδευτικών των παραπάνω ειδικοτήτων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, πλέον αυτών σε Διοικητικές θέσεις, οι οποίες **ως ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ έχουν πλέον καταστεί ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ και ΜΗ ΑΝΑΚΛΗΤΕΕΣ λόγω παρελεύσεως διετίας από τη δημοσίευσή τους,** σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.3528/2007 και της σχετικής νομολογίας του ΣτΕ (1106/1962, 1396/1965, 1886/1966), (βλέπε και αρ. 315/2014 Γνωμοδότηση ΝΣΚ).

Ως εκ τούτου, μέσω της προαναφερθείσας διαδικασίας των υποχρεωτικών μετατάξεων, **με τις υπ' αριθ. 111967/Δ2/13-8-2013 και υπ' αριθ.144049/Δ2/7-10-2013 υπουργικές αποφάσεις**

αυξήθηκε ο αριθμός των οργανικών θέσεων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση για τις οκτώ ειδικότητες των μεταταχθέντων εκπαιδευτικών, ενώ παράλληλα **οι δαπάνες μισθοδοσίας** των μεταταχθέντων εκπαιδευτικών του Ν.4172/2013 **καλύφθηκαν με μεταφορά πιστώσεων από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση** (από τον Ειδικό Φορέα 220 στον Ειδικό Φορέα 210 του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας) **κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας ΥΔΕ.**

Ταυτόχρονα, προκύπτει **ευθέως από τις διοικητικές πράξεις των υποχρεωτικών μετατάξεων (π.χ.** αριθ. 119655/Δ1/30−8−2013 απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων-ΦΕΚ 986Γ'/3-9-2013) ότι **οι μεταταχθέντες εκπαιδευτικοί τίθενται στη διάθεση των οικείων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, για να τοποθετηθούν σε κενές θέσεις των σχολείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Π.Δ. 50/1996,** όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ. 3ε του **Π.Δ. 100/1997.**

Επομένως από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι μεταταχθέντες εκπαιδευτικοί ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ, ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥΣ, έχουν οργανική θέση στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης όπου ανήκουν βάσει των αποφάσεων μετάταξής τους, (όπως άλλωστε αναγράφεται στους καταλόγους αιτήσεων μετάθεσης βελτίωσης– οριστικής τοποθέτησης των μεταταγμένων εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων, του έτους 2015-2016, που έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο από τις Δ/νσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενδεικτικά Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης, Μαγνησίας κ.α.).

Επιπροσθέτως επισημαίνεται ότι πέρυσι αρκετοί μεταταχθέντες εκπαιδευτικοί **μετατέθηκαν** σε άλλη Δ/νση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, διότι ακριβώς **είχαν υπηρετήσει την οργανική τους θέση** στην Δ/νση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όπου είχαν μεταταχθεί.

Δεν πρέπει να παραβλέπεται άλλωστε ότι οι μισθολογικές καταστάσεις των μεταταχθέντων εκπαιδευτικών εκδίδονται από τις κατά τόπους Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όπου ανήκουν οργανικά.

ΕΚΚΡΕΜΕΙ ως εκ τούτου ΜΟΝΟ η οργανική - οριστική τοποθέτηση των μεταταχθέντων εκπαιδευτικών σε σχολική μονάδα ή σε ομάδα σχολείων των κατά τόπους Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η οργανική - οριστική τοποθέτηση αφενός μεν ικανοποιεί το δικαίωμα εργασιακής ασφάλειας των εκπαιδευτικών που αφορά, αφετέρου δε προάγει, υπέρ των μαθητών, το παρεχόμενο από αυτούς εκπαιδευτικό έργο καθώς εξασφαλίζει τη συνέχιση του με ευνοϊκότερες συνθήκες αφού αποτρέπει τη διαρκή αλλαγή εκπαιδευτικών ανά διδακτικό έτος στις σχολικές μονάδες.

Έτσι, η Διοίκηση του Υπουργείου Παιδείας υποχρεούται, όπως **άλλωστε έχει ήδη δεσμευτεί επανειλημμένως,** με το από 22-8-2013 ενημερωτικό σημείωμα και τις εγκυκλίους υπ' αριθ. Γ.Τ. 11314/31-10-2014 και υπ' αριθ. 25614/Ε1/16-2-2015, **να συστήσει - χαρακτηρίσει και να επιμερίσει νέες θέσεις ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΚΗ - ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ σε μεμονωμένες σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή ομάδες τους ΚΑΙ των μεταταχθέντων εκπαιδευτικών που έχουν οργανική θέση στις κατά τόπους Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.**

Δηλαδή, να συστήσει -χαρακτηρίσει και να επιμερίσει συγκεκριμένες θέσεις σταθερού τόπου ή τόπων παροχής υπηρεσίας, εν προκειμένω εκπαιδευτικού έργου, σε μεμονωμένες σχολικές μονάδες ή ομάδες τους, από οργανικά – οριστικά τοποθετημένους ΜΗ αντικαταστάσιμους πλέον σ' αυτές ανά διδακτικό έτος εκπαιδευτικούς, εφόσον στις συγκεκριμένες υφίστανται μόνιμες διδακτικές ανάγκες.

Ωστόσο, με την υπ' αριθ.137644/Ε1/3-9-2015 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, αναβλήθηκε εκ νέου το ζήτημα της οργανικής - οριστικής τοποθέτησης των μεταταχθέντων εκπαιδευτικών, **μολονότι είχαν συσταθεί - αυξηθεί ΚΑΙ με νέες οι οργανικές θέσεις στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση για τις κοινές ειδικότητες** (ΠΕ06, ΠΕ11 και ΠΕ16) **με την υπ' αριθ. 129468/Ε1/14-8-2015 (ΦΕΚ 1719Β'/17-8-2015) Κοινή Υπουργική Απόφαση**, **ενώ προϋφίστατο και αριθμός,** (μη επαρκής βεβαίως) **για τις μη κοινές ειδικότητες** (ΠΕ05, ΠΕ07, ΠΕ08, ΠΕ19-20 και ΠΕ32) **με την υπ' αριθ. 50200/Δ1/4-5-2012** (ΦΕΚ 1493Β'/4-5-2012) **Κοινή Υπουργική Απόφαση με την οποία έγινε και η σύσταση των κλάδων τους στην Π.Ε.**

Στις αρχές του τρέχοντος έτους το Υπουργείο Παιδείας είχε ανακοινώσει την πρόθεσή του να διαχωρίσει με νόμο την έννοια της οργανικότητας των εκπαιδευτικών από την έννοια της οριστικής τοποθέτησης ως εξής: **« Η οργανική θέση θα υφίσταται στην περιοχή μετάθεσης, ενώ η οργανική (οριστική) τοποθέτηση θα πραγματοποιείται σε ένα σχολείο με 12-23 ώρες και όπου αυτό δεν είναι εφικτό σε σχολικές μονάδες της ίδιας ομάδας σχολείων.** Η αναφορά σε ώρες οργανικής τοποθέτησης να γίνεται σύμφωνα με τις **Α΄** αναθέσεις μαθημάτων».

Βάσει των ανωτέρω, **φρονούμε ότι είναι ορθή η προτεινόμενη διάκριση** ανάμεσα στην **οργανική θέση (ανά κλάδο και περιοχή μετάθεσης)** και την **οργανική - οριστική τοποθέτηση σε σχολική μονάδα ή σε ομάδα σχολείων, διότι θα εναρμονίσει τις ειδικές διατάξεις** των **Ν. 1566/85,** των **Π.Δ/των 50/96-100/97** και με τις γενικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (**Ν. 3528/2007 Άρθρο 39, παρ. 1). Εξάλλου η ρύθμιση αυτή συνάδει με το πνεύμα των διατάξεων του άρθρου 103 του Συντάγματος.**

Ούτως ή άλλως, η οργανική θέση των εκπαιδευτικών **δεν συνδέεται άρρηκτα** με τη θέση τους σε συγκεκριμένο σχολείο, καθώς σε περίπτωση κατάργησης ή συγχώνευσης σχολικών μονάδων, **οι υπεράριθμοι εκπαιδευτικοί** που ανήκαν οργανικά σε αυτές, **παραμένουν στη διάθεση της οικείας Δ/νσης Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τοποθετούνται σε άλλη σχολική μονάδα** εφόσον προκύψουν οριστικά διαθέσιμες διδακτικές ώρες (οργανικά κενά), σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1566/85, άρθρα 13 παρ. 5 και 14 παρ7.

Εν κατακλείδι, θεωρούμε ότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση η πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας να διευθετήσει την έννοια της οργανικότητας, διαχωρίζοντάς την από την έννοια της οριστικής τοποθέτησης και ευελπιστούμε ότι μέχρι το τέλος του τρέχοντος διδακτικού έτους θα μεριμνήσει **για την οργανική- οριστική τοποθέτηση ΟΛΩΝ των εκπαιδευτικών που παραμένουν στη διάθεση**, **διαθέτοντας ΟΧΙ ΜΟΝΟ τις 940 κενές θέσεις** που έχουν ήδη συσταθεί με την υπ' αριθ. 50200/Δ1/4-5-2012 Κοινή Υπουργική Απόφαση **και τις 1686 νέες κενές θέσεις** που έχουν συσταθεί με την υπ' αριθ. 129468/Ε1/17-8-2015 Κοινή Υπουργική Απόφαση, **αλλά συστήνοντας - χαρακτηρίζοντας και επιμερίζοντας ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ θέσεις οργανικής - οριστικής τοποθέτησης, όπως αυτές προσδιορίστηκαν παραπάνω, σε όλα τα ολοήμερα δημοτικά σχολεία της επικράτειας ΚΑΙ σε αυτά με ενιαίο αναμορφωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα** (ΕΑΕΠ), **ΣΤΟΝ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΑΡΙΘΜΟ,** ώστε, λαμβανομένης βεβαίως υπόψη της οικονομικής συγκυρίας στην οποία βρίσκεται η χώρα, να καθίσταται υλοποιήσιμη η κοινά αποδεκτή άποψη «στο Δημόσιο δεν πρέπει να περισσεύει κανείς», **δια της ΠΛΗΡΟΥΣ αξιοποιήσεως – εξαντλήσεως του αριθμού του ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ διαθέσιμου εκπαιδευτικού προσωπικού ανά ειδικότητα,** δεδομένου μάλιστα, ότι ο Κρατικός Προϋπολογισμός **ΔΕΝ** επιβαρύνεται επιπροσθέτως οικονομικά από την οριστική τοποθέτηση των μεταταγμένων και λοιπών ευρισκομένων στη διάθεση εκπαιδευτικών, διότι **όλοι** είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι που **μισθοδοτούνται** ούτως ή άλλως από αυτόν.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ	**Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ	**ΑΜΑΛΙΑ ΓΙΓΑ**

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - ΕΛΛΑΔΑ
ASSOCIATION DES PROFESSEURS DE LANGUE & DE LITTÉRATURE FRANÇAISES DIPLÔMÉS DES UNIVERSITÉS – GRÈCE

Λεωφόρος Στρατού 2Α-54640 Θεσσαλονίκη / Τηλ/Fax: (+30) 2310 844911/ Email:info@aplf.gr

Μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Καθηγητών Γαλλικής και της Επιτροπής της Δυτικής Ευρώπης
Membre de la FIPF et de la CEO

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΑ ΕΠΑΛ

Αθήνα 18 Απριλίου 2016

Αξιότιμες κυρίες, αξιότιμοι κύριοι,

Ο Σύλλογος Καθηγητών (ΠΕ05) Γαλλικής γλώσσας και Φιλολογίας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου (A.P.L.F. D.U.) καταθέτει το παρακάτω κείμενο με τις απόψεις του σχετικά με τη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας στα ΕΠΑΛ σε συνέχεια των προτάσεων που κατατέθηκαν για τη δομή και το προσωρινό πρόγραμμα των ΕΠΑΛ στο πλαίσιο του διαλόγου για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΠΑΛ

3η φάση, της διαβούλευσης με αντικείμενο *το προσωρινό πρόγραμμα των Τομέων της Β΄ τάξης των ΕΠΑΛ*.

Ωρολόγια προγράμματα Τομέων της Β΄ τάξης των ΕΠΑΛ μεταξύ των άλλων **αναφέρεται:**

«Ότι η Επιτροπή του Ι.Ε.Π. επεξεργάστηκε, διαμόρφωσε και έθεσε προς συζήτηση στην εκπαιδευτική κοινότητα ένα αρχικό σχέδιο, που προτείνεται να εφαρμοστεί από το προσεχές σχολικό έτος 2016-17, στο πλαίσιο ενός μεταβατικού σταδίου ενόψει γενικότερων αλλαγών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση του Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου. Όπου μεταξύ των άλλων αναφέρονται και τα εξής: «Βασική μας επιδίωξη είναι οι αλλαγές να γίνουν σε ένα κλίμα ασφάλειας για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, με την ενεργό συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας για μια πιο ελκυστική επαγγελματική εκπαίδευση, που θα προσφέρει σε όλους τους μαθητές και μαθήτριες εκπαιδευτικές ευκαιρίες για μια νέα αρχή στα ΕΠΑΛ.

Με βάση τις αρχές που διατυπώθηκαν για τη νέα δομή του ΕΠΑΛ προτείνεται ένα μεταβατικό πρόγραμμα, που θα ισχύσει για την Α΄ και τη Β΄ τάξη από το επόμενο σχολικό έτος, 2016-17, ενώ η Γ΄ τάξη θα ακολουθεί τη δομή του υπάρχοντος συστήματος, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές και μαθήτριες που εφέτος φοιτούν στη Β΄ τάξη να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.

Οι αλλαγές που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο σχέδιο, πέρα από τις γενικές αρχές και κατευθύνσεις για την ΕΕΚ, συνεκτιμούν και την υπάρχουσα κατάσταση (προγράμματα, βιβλία, υποδομές των σχολείων). Γι' αυτόν το λόγο στην πρόταση παραμένει η ισχύουσα αναλογία μαθημάτων γενικής παιδείας και μαθημάτων τομέα – ειδικότητας.

Μέχρι τώρα έχουν τεθεί σε διαβούλευση το ωρολόγιο πρόγραμμα της Α΄ τάξης και οι προτεινόμενοι τομείς και ειδικότητες. Σήμερα θέτουμε σε διαβούλευση τις προτάσεις για τα ωρολόγια προγράμματα των μαθημάτων όλων των Τομέων της Β΄ τάξης και αναμένουμε τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις σας, ατομικά ή συλλογικά».

Περαιτέρω μετά από μελέτη των παρατιθέμενων κειμένων στην προαναφερθείσα ενότητα από την ιστοσελίδα Σας (ΙΕΠ) με έκπληξη διαπιστώσαμε ότι **δεν γίνεται αναφορά, (από παράλειψη;), στα ωρολόγια προγράμματα των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ) στη διδασκαλία της β' ξένης γλώσσας, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα** ενώ αυτή υπάρχει στα αντίστοιχα ωρολόγια προγράμματα των Γενικών Λυκείων (ΓΕΛ),γεγονός που συμβάλει στην άμεση υποβάθμιση των παρεχομένων σπουδών στους μαθητές των ΕΠΑΛ σε σχέση με τους μαθητές των ΓΕΛ.

Εξάλλου το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει διακηρύξει ότι αποτελεί στόχο της ΕΕ κάθε Ευρωπαίος πολίτης να κατέχει **τουλάχιστον** δύο (2) Ξένες Γλώσσες εκτός της μητρικής **και με τον τρόπο αυτό στερείται το δικαίωμα αυτό μερίδα των μαθητών, (οι φοιτούντες στα ΕΠΑΛ) και μελλοντικών ευρωπαίων πολιτών.**

Αναφέρεται στο κείμενό Σας επί λέξει *«Γι' αυτόν το λόγο στην πρόταση παραμένει η ισχύουσα αναλογία μαθημάτων γενικής παιδείας και μαθημάτων τομέα – ειδικότητας».* **Τηρείται άραγε με την παράλειψη διδασκαλίας της Γαλλικής ως β΄ ξένης γλώσσας η διακηρυγμένη από Εσάς αρχή ότι παραμένει η ισχύουσα αναλογία μαθημάτων γενικής παιδείας και μαθημάτων τομέα – ειδικότητας;**

Σας είναι γνωστό ότι **η διδασκαλία της δεύτερης (β΄) ξένης γλώσσας γίνεται από εκπαιδευτικούς της Β/μιας και μερικές φορές από εκπαιδευτικούς που έχουν μεταταχτεί την Α/θμια εκπ/ση πρόσφατα χωρίς καμιά περαιτέρω επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού, εξαντλώντας τη διαθεσιμότητά τους.**

Αναφέρεται στο κείμενό Σας επί λέξει «*Βασική μας επιδίωξη είναι οι αλλαγές να γίνουν σε ένα κλίμα ασφάλειας για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, με την ενεργό συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας για μια πιο ελκυστική επαγγελματική εκπαίδευση, που θα προσφέρει σε όλους τους μαθητές και μαθήτριες εκπαιδευτικές ευκαιρίες για μια νέα αρχή στα ΕΠΑΛ».*

Εξυπηρετείται άραγε με την παράλειψη διδασκαλίας της β' ξένης γλώσσας η διακηρυγμένη από Εσάς αρχή ότι βασική Σας επιδίωξη είναι *«οι αλλαγές να γίνουν σε ένα κλίμα ασφάλειας για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς με την ενεργό συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας …..»,* **όταν οι εκπαιδευτικοί ειδικότητας Γαλλικής ως β ξένης γλώσσας θα πάψουν να παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στα ΕΠΑΛ δημιουργώντας σ' αυτούς συνθήκες εργασιακής ανασφάλειας ενόψει μάλιστα και της αυστηροποίησης συμπλήρωσης του διδακτικού τους ωραρίου όπως προκύπτει και από το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου «*ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ*»** που είδε πολύ πρόσφατα το φως της δημοσιότητας.

Εξυπηρετείται άραγε με την παράλειψη διδασκαλίας της β' ξένης γλώσσας η διακηρυγμένη από Εσάς αρχή ότι βασική Σας επιδίωξη είναι *«Βασική μας επιδίωξη είναι οι αλλαγές να γίνουν σε ένα κλίμα ασφάλειας για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, με την ενεργό συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας για μια πιο ελκυστική επαγγελματική εκπαίδευση, που θα προσφέρει σε όλους τους μαθητές και μαθήτριες εκπαιδευτικές ευκαιρίες για μια νέα αρχή στα ΕΠΑΛ»* **στερώντας από τους προαναφερθέντες μαθητές ίσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες με αυτές των μαθητών των ΓΕΛ στους οποίους θα συνεχίζεται να παρέχεται η διδασκαλία της β΄ ξένης γλώσσας και ειδικότερα της Γαλλικής ;**

Δεχτήκατε προτάσεις από συναδέλφους εκπαιδευτικούς, σχολικούς συμβούλους, συλλόγους και φορείς, οι οποίες σύμφωνα με εσάς αποτελούν σημαντικό υλικό το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί και στο μέλλον από το Ι.Ε.Π.
Η γνώση ξένων γλωσσών είναι μία από τις 8 δεξιότητες που οι χώρες–μέλη της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, οφείλουν να φροντίσουν ώστε να αναπτύξουν οι μαθητές/μαθήτριες κατά την εκπαίδευσή τους, σύμφωνα με τις συνθήκες που έχουν συναποφασίσει και συνυπογράψει.

Τα δεδομένα που αφορούν στην ξενόγλωσση εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο την τελευταία δεκαετία συγκλίνουν **στην αναγκαιότητα της διδασκαλίας τουλάχιστον δύο (2) ξένων γλωσσών ως απαραίτητο εφόδιο επαγγελματικής και προσωπικής ανάπτυξης των νέων** α) στο Δημοτικό, β) στον Κατώτερο Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών (για την Ελλάδα, Γυμνάσιο) και γ) στον Ανώτερο Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών (για την Ελλάδα, Λύκειο).

Οι επιστημονικές ενώσεις, οι οποίες έχουν ήδη καταθέσει από κοινού προτάσεις σχετικά με τη διδασκαλία και την αναβάθμιση της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στην ειδική επιτροπή Ξένων Γλωσσών του Ι.Ε.Π.
Ως Σύλλογος Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου **(A.P.L.F. D.U.), επιθυμούμε να γνωστοποιήσουμε και στην επιτροπή Σας τους βασικούς λόγους για τους οποίους κρίνουμε αναγκαία τη διδασκαλία της γαλλικής ως β' ξένης γλώσσας στα ΕΠΑΛ :**

Ισοτιμία στα ωρολόγια προγράμματα των ΓΕΛ και ΕΠΑΛ.

Η διδασκαλία της β΄ ξένης γλώσσας υπάρχει στα ωρολόγια προγράμματα των ΓΕΛ ως συνέχεια των ωρολογίων προγραμμάτων του γυμνασίου.
Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και στα ωρολόγια προγράμματα των ΕΠΑΛ στο πλαίσιο της ισοτιμίας όλων των Λυκείων,όπως επίσης και η διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας, ως μαθήματος ορολογίας.

Ειδικότερα η αναγκαιότητα της διδασκαλίας της γαλλικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας στα ΕΠΑΛ

- **Συμβάλλει στην αναβάθμιση** της επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης και ως εκ τούτου σε επιτυχημένη σταδιοδρομία των μαθητών που θα αποφοιτήσουν από εκεί.
- **Αποτρέπει τον κίνδυνο μικρού βαθμού έλξη**ς για την εκπαίδευση σε ΕΠΑΛ για κάποια επαγγέλματα, εξαιτίας της δυσκολίας επιτυχίας σε ένα διαγωνισμό πρόσληψης ως αποφοίτων, λόγω χάσματος μεταξύ των επιπέδων των απαιτούμενων προσόντων (γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας και κατανόηση ορολογίας) και των παρεχομένων επαγγελματικών διπλωμάτων.
- **Συμβάλλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων** στους μαθητές στη χρήση των νέων τεχνολογιών λόγω της κατανόησης και της χρησιμοποιούμενης διεθνούς ορολογίας.

Συμβάλλει περαιτέρω την ένταξη του κάθε ΕΠΑΛ και συμμετοχή σε διάφορες μορφές κινητικότητας καθώς:

- **Μπορεί να συνδέσει** ένα ή περισσότερα Ελληνικά ΕΠΑΛ με Ευρωπαϊκά αντίστοιχα σχολεία αλλά και με τον υπόλοιπο κόσμο.
- **Μπορεί να στηρίζει** ένα ή περισσότερα έργα της εκπαιδευτικής συνεργασίας, και να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται από τα εθνικά προγράμματα και να χρησιμεύει στην εικονική ή/και φυσική κινητικότητα: κατά τη διάρκεια της σχολικής εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης στο εξωτερικό, ανταλλαγές ή πληροφορίες δημιουργημάτων των σπουδαστών.
- **Μπορεί να συμβάλλει** στην αδελφοποίηση σχολικών μονάδων ΕΠΑΛ, μια ακόμη μορφή εταιρικής σχέσης που είναι μέρος ενός ευρωπαϊκού προγράμματος ή υπάρχει ως συνέχεια μιας διμερούς συνεργασίας και να χρησιμεύσει ως πλαίσιο για τη μελλοντική κινητικότητα των αποφοίτων .
- Στα πλαίσια των προαναφερθέντων με τη συμβολή των παρεχόντων εκπαιδευτικό έργο στα ΕΠΑΛ καθηγητών ειδικοτήτων (β΄) δεύτερης ξένης γλώσσας και ειδικότερα της Γαλλικής γλώσσας και των μαθητών τους μπορεί να συναφθεί συμβόλαιο σπουδών μεταξύ δύο σχολείων – αλλοδαπού και ημεδαπού – που θα διευκολύνει τη λήψη δεδομένων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τους μαθητές κατά τις ανταλλαγές: προσωπικές δεξιότητες, διαπολιτισμικές δεξιότητες, κ.λπ.
- Στα πλαίσια των προαναφερθέντων με τη συμβολή των παρεχόντων εκπαιδευτικό έργο στα ΕΠΑΛ καθηγητών ειδικοτήτων (β΄) δεύτερης ξένης γλώσσας και ειδικότερα της Γαλλικής γλώσσας και των μαθητών τους μπορεί σε συμφωνία με τη Δ/νση του σχολείου, οι μαθητές μπορούν να 'περάσουν' κάποιες εξετάσεις του πτυχίου ή του απολυτηρίου στο εξωτερικό, όταν κάνουν βραχυπρόθεσμη ή και μακροχρόνια παραμονή εκεί.
- Η διδασκαλία της Γαλλικής ως β΄ ξένης γλώσσας συμβάλλει στην ψηφιακή κινητικότητα ιδιαίτερα με προγράμματα όπως το e-twinning.
- Επιτρέπει επίσης για την προετοιμασία της φυσικής κινητικότητας

Στα πλαίσια των προαναφερθέντων θεωρούμε αναγκαία:

- Τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας ως δεύτερης ξένης γλώσσας στα ΕΠΑΛ.
- Τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας στα ΕΠΑΛ ως αναγκαίας για την κατανόηση μαθημάτων με χρήση ορολογίας.

Βάσει λοιπόν των προηγουμένων προτάσεων και με διάθεση θετικής συμβολής στα πλαίσια του Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία προτείνουμε να συνεργαστούμε στην περαιτέρω επεξεργασία των ωρολογίων προγραμμάτων των ΕΠΑΛ στα θέματα που άπτονται του γνωστικού αντικειμένου της Β' Ξένης Γλώσσας, έναν τομέα ο οποίος, σύμφωνα με τα επίσημα ευρωπαϊκά κείμενα, αποτελεί πολιτική και στρατηγική προτεραιότητα.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας από απόσπασμα του ΦΕΚ 1053/2015[1], όπου ορίζονται οι τομείς και ειδικότητες όπου διδάσκεται ή είναι επιβεβλημένη* η διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας:

ΤΟΜΕΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Αισθητικής - Κομμωτικής	Κομμωτικής Τέχνης
	Αισθητικής Τέχνης και μακιγιάζ
Διοίκησης και Οικονομίας	Υπαλλήλων Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
	Υπάλληλος Οικονομίας και Διοίκησης στον Τουρισμό
Εφαρμοσμένων τεχνών και καλλιτεχνικών εφαρμογών	Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας και κοσμήματος
Βιομηχανικού σχεδιασμού*	Τεχνικός τεχνολογίας ενδύματος και υποδήματος – Σχεδιαστής μόδας
Επαγγελμάτων Τουριστικών επιχειρήσεων	Τεχνίτης Ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας Τεχνίτης μαγειρικής τέχνης Τεχνίτης εστιατορίου – επισιτισμού
Επιμέρους τομείς και επαγγέλματα*	Αισθητικός ποδολογίας, καλλωπισμού νυχιών και ονυχοπλαστικής
Μηχανολογίας*	*Τεχνικός οχημάτων*
Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής*	*Τεχνολογίας Τροφίμων κ Ποτών*
Υγείας – Πρόνοιας*	*Βοηθός Φυσικοθεραπευτή*

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ. του Συλλόγου

Η Πρόεδρος
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ

Η Γενική Γραμματέας
ΑΜΑΛΙΑ ΓΙΓΑ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - ΕΛΛΑΔΑ
ASSOCIATION DES PROFESSEURS DE LANGUE & DE LITTÉRATURE FRANÇAISES DIPLÔMÉS DES UNIVERSITÉS – GRÈCE

Λεωφόρος Στρατού 2Α-54640 Θεσσαλονίκη / Τηλ/Fax: (+30) 2310 844911/ Email:info@aplf.gr

Μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Καθηγητών Γαλλικής και της Επιτροπής της Δυτικής Ευρώπης
Membre de la FIPF et de la CEO

Αρ. πρωτ. 10
Θεσσαλονίκη 12-5-2016

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ Β' ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΩΡΑΡΙΟΥ. ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΛΥΣΗ.

Κύριε Υπουργέ, θέτουμε υπόψη Σας τα παρακάτω με βάση τα νέα δεδομένα που προέκυψαν το τελευταίο διάστημα **:**
α) από την Απόφαση του Υπουργείου για **τον τρόπο δημιουργίας τμημάτων β΄ ξένης γλώσσας** (ΦΕΚ 1324/11-5-2016) δια της πλειοψηφίας των μαθητών όπου αναφέρεται ότι, ***«Οι μαθητές διδάσκονται ως 2η ξένη γλώσσα όποια από τις δυο (Γαλλικά - Γερμανικά) έχει* την πλειοψηφία των δηλώσεων προτίμησης σε επίπεδο τμήματος*, όπως αυτή διαμορφώνεται μετά τις δηλώσεις των μαθητών που θα φοιτήσουν κατά το επόμενο σχολικό έτος στην Ε΄ τάξη»***, που **η εφαρμογή της καταλήγει σε γερμανόφωνα και γαλλόφωνα σχολεία,** και έτσι θα οδηγήσει σε αποκλεισμό ολόκληρων περιοχών από τη διδασκαλία είτε της Γαλλικής είτε της Γερμανικής γλώσσας δημιουργώντας ένα μη αναστρέψιμο προηγούμενο. Επισημαίνουμε επ' ευκαιρία ότι **στο παρελθόν** Υπουργική Απόφαση, (αρ. Πρωτ. 518/61284/Γ1/27-05-**2011**), που προέβλεπε χωρισμό των Δημοτικών σε γαλλόφωνα και γερμανόφωνα **απορρίφθηκε από σύσσωμη την εκπαιδευτική κοινότητα και την κοινωνία εν συνόλω**, με αποτέλεσμα την ανάκληση της από την τότε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου,
β) από την Απόφαση του Υπουργείου για τη θέσπιση ενός **ενιαίου τύπου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου**,
γ) από τη **διάταξη περί υποχρεωτικής συμπλήρωσης** του προβλεπόμενου για κάθε συνάδελφο διδακτικού ωραρίου, (βλέπε στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ** στο τέλος του κειμένου τη σχετική διάταξη, Ν.4386/2016, ΦΕΚ 83/11-5-2016), **δια του διδακτικού τους αντικειμένου** και τη **de facto ενοποίηση των κλάδων** σε δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια εκπαίδευση των **8** ειδικοτήτων μεταξύ αυτών και της Γαλλικής – Γερμανικής γλώσσας.
Τα ανακύπτοντα προβλήματα από τον συνδυασμό των παραπάνω, για τους υπηρετούντες εκπαιδευτικούς της δεύτερης ξένης γλώσσας στη Δημόσια Εκπαίδευση, μπορούν να περιγραφούν ως εξής:
Α. ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Ως προς τους συναδέλφους που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Η δημιουργία τμημάτων δεύτερης ξένης γλώσσας στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εναπόκειται στην ελεύθερη επιλογή από τους διδασκόμενους μεταξύ Γαλλικής και Γερμανικής γλώσσας, όμως δημιουργία εντέλει γαλλόφωνων – γερμανόφωνων σχολείων στην **Πρωτοβάθμια** Εκπαίδευση εξαιτίας της προαναφερθείσας Υπουργικής Απόφασης δημιουργίας τμημάτων β΄ ξένης γλώσσας, **θα επηρεάσει άμεσα κατ' επέκταση και τα όμορα σ' αυτά της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.** Οι συνάδελφοι των ειδικοτήτων δεύτερης ξένης γλώσσας που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στα τελευταία θα αντιμετωπίσουν προφανείς δυσκολίες, κατά περίπτωση, ως προς τη συμπλήρωση του διδακτικού τους ωραρίου μετά τη νέα σχετική διάταξη περί υποχρεωτικής συμπλήρωσης του (βλέπε καινούρια διάταξη στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ).

Δύο είναι οι «κατηγορίες» των συναδέλφων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

α) Οι συνάδελφοι που έχουν οριστικές – οργανικές τοποθετήσεις σε συγκεκριμένα σχολεία έστω και ως υπεράριθμοι και

β) Οι συνάδελφοι που δεν έχουν οριστική – οργανική τοποθέτηση και βρίσκονται στη διάθεση των κατά τόπους ΠΥΣΔΕ.

Για μεν την πρώτη «κατηγορία» αυτής των οριστικά – οργανικά τοποθετημένων σε συγκεκριμένα σχολεία η συμπλήρωση του ωραρίου σε αυτά μετά και τις διατάξεις για την υποχρεωτική συμπλήρωση του προβλεπόμενου για τον καθένα διδακτικού ωραρίου θα εμφανίζεται εφικτή αν υπάρχουν τμήματα γαλλικών ή γερμανικών στις 3 τάξεις του (Α', Β', Γ') διότι με βάση τις ισχύουσες διατάξεις θα έχει τη δυνατότητα συμπλήρωσης του υποχρεωτικού διδακτικού ωραρίου είτε σε όμορο Γυμνάσιο ή Λύκειο (αν υπάρχουν τμήματα) είτε σε μαθήματα **β'** ανάθεσης.

Για δε την δεύτερη «κατηγορία» αυτής των ευρισκόμενων στη διάθεση των ΠΥΣΔΕ θα υπάρχει, ενδεχομένως, μεγαλύτερο πρόβλημα παροχής διδακτικού έργου **εντός των κατά τόπους ΠΥΣΔΕ/ΠΥΣΠΕ αφού θα πρέπει σε α' φάση οι έχοντες οριστική – οργανική τοποθέτηση σε σχολείο να εξαντλούν κατ' αρχήν, δια του διδακτικού τους αντικειμένου** το υποχρεωτικό διδακτικό τους ωράριο έστω και σε άνω του ενός σχολεία σύμφωνα με την διάταξη περί υποχρεωτικής συμπλήρωσης του προβλεπόμενου για κάθε συνάδελφο διδακτικού ωραρίου του Ν.4386/2016.

Τέλος θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι **η β΄ ξένη γλώσσα προτάθηκε από το Ι.Ε.Π. να μην υφίσταται στο ωρολόγιο πρόγραμμα των ΕΠΑΛ που σημαίνει περαιτέρω απώλεια διδακτικών ωρών.**

Β. ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι μεταταχθέντες συνάδελφοι στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση αντιμετωπίζουν τα εξής προβλήματα:

1) **Έχουν μεν οργανική θέση στα κατά τόπους ΠΥΣΠΕ**
ΔΕΝ έχουν όμως συσταθεί και κατανεμηθεί οργανικά και όχι λειτουργικά κενά σε σχολεία ή ομάδες σχολείων για οριστική – οργανική τοποθέτηση τους και ως εκ τούτου **βρίσκονται στη Διάθεση των κατά τόπους ΠΥΣΠΕ.**

2) Οι εν λόγω εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν επίσης σοβαρότατο πλέον πρόβλημα στη δημιουργία τμημάτων Γαλλικής ή Γερμανικής γλώσσας, αφού η δημιουργία τους εναπόκειται στην ελεύθερη επιλογή β' ξένης γλώσσας από τους μαθητές – γονείς της **Δ΄ τάξης** Δημοτικού μεταξύ Γαλλικής και Γερμανικής με την επικράτηση αποκλειστικά της αρχής της πλειοψηφίας των μαθητών, σύμφωνα με την ισχύουσα Υπουργική Απόφαση, γεγονός που οδηγεί **αφενός μεν** σε δημιουργία εντέλει γαλλόφωνων – γερμανόφωνων σχολείων στην **Πρωτοβάθμια** Εκπαίδευση και κατ' επέκταση και στα όμορα σ' αυτά της **Δευτεροβάθμιας**

Εκπαίδευσης, **αφετέρου δε** στην αποτροπή – απαγόρευση δημιουργίας ολιγομελών τμημάτων όπου αυτό ήταν εφικτό τις προηγούμενες χρονιές . Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι παραμένει ανοικτό το ενδεχόμενο εξαιτίας των προαναφερθέντων **της ανάπτυξης έντονα ανταγωνιστικής σχέσης μεταξύ των συναδέλφων των δύο ειδικοτήτων κατά τη φάση της δημιουργίας τμημάτων β' ξένης γλώσσας με όσα αρνητικά αυτό συνεπάγεται.**

3) Η κατηγορία των συγκεκριμένων συναδέλφων **θα συνεχίσει να παρέχει εκπαιδευτικό έργο ως προσωρινά τοποθετημένων σε ομάδες σχολείων μεταβαλλόμενες σε σύνθεση και αριθμό,** λόγω μη επιλογής κατά περίπτωση της Γαλλικής ή της Γερμανικής γλώσσας, **επιλογή** η οποία, όπως είναι γνωστό, **είναι απρόβλεπτη.**

4) Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω η κατηγορία των συναδέλφων που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση **ως προσωρινά τοποθετημένων θα μειονεκτεί ως προς τη συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, δια απασχολήσεως εκτός του διδακτικού αντικειμένου της Γαλλικής ή της Γερμανικής γλώσσας στα σχολεία,** (ευέλικτη ζώνη, ολοήμερο, διοικητικό έργο), **έναντι των συναδέλφων τους, δασκάλων ή και αυτών των ειδικοτήτων, που ήδη έχουν οριστικές – οργανικές τοποθετήσεις σε αυτά**.

Γ. Θα πρέπει επίσης να λάβετε υπόψη ενδεχόμενο πρόβλημα που θα προκύψει, έντονα μάλιστα, εξαιτίας της υποχρεωτικής συμπλήρωσης του διδακτικού ωραρίου, για τους συναδέλφους των ειδικοτήτων μας, (Γαλλικής – Γερμανικής), τόσο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όσο και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Η κατανομή - τοποθέτηση και η ανωτέρω υποχρεωτική συμπλήρωση του διδακτικού ωραρίου, (κατ' αρχήν δια του διδακτικού αντικειμένου τους), καθορίζονται με Απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, **ύστερα από γνώμη των ΠΥΣΔΕ / ΠΥΣΠΕ που συνέρχονται για το θέμα αυτό σε κοινή συνεδρίαση** στις αρχές Σεπτεμβρίου κάθε διδακτικού έτους σύμφωνα με την διάταξη του Ν.4386/2016 **ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ για ΟΛΟΥΣ τους συναδέλφους και των δύο βαθμίδων εξαιτίας της θεσμοθετημένης με την προαναφερθείσα διάταξη, (περί συμπλήρωσης του ωραρίου), de facto ενοποίησής τους !**
Δηλαδή ίσως προκληθεί ενός είδους αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των ίδιας ειδικότητας συναδέλφων των δύο βαθμίδων καθώς, ενδεχομένως, θα προκύπτει αναγκαστική κινητικότητα τους, μεταξύ Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή και το αντίστροφο, κάτι που θα αποφασίζεται πλέον σ' αυτή την κοινή συνεδρίαση **με εντελώς ασαφή κριτήρια,** σύμφωνα πάντα με τη διάταξη περί υποχρεωτικής συμπλήρωσης του διδακτικού ωραρίου, **με ενδεχόμενο επίσης τον κίνδυνο** κάποιοι συνάδελφοι να διακτινίζονται από σχολείο σε σχολείο ή ακόμη χειρότερα από νομό σε νομό μέσα στην Περιφέρεια !
Από τα παραπάνω προκύπτει ξεκάθαρα ότι εύλογα δημιουργείται αίσθημα εργασιακής ανασφάλειας στους εκπαιδευτικούς Γαλλικής – Γερμανικής γλώσσας, τόσο της δευτεροβάθμιας όσο και αυτών που μετατάχθηκαν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, των τελευταίων μάλιστα, για έναν επιπλέον λόγο καθώς τρία ολόκληρα χρόνια μετά τη διενέργεια των μετατάξεων παραμένουν στη διάθεση των κατά τόπους **ΠΥΣΠΕ, στα οποία έχουν βέβαια την οργανική τους θέση, χωρίς όμως σύσταση και κατανομή από το Υπουργείο οργανικών κενών σε σχολεία ή ομάδες σχολείων για την οριστική - οργανική τοποθέτηση τους σ' αυτά,** (βλέπε σχετικό άρθρο με τίτλο **«Οργανικότητα και οριστική τοποθέτηση»** στην ιστοσελίδα **www.aplf.gr**).
Οι συνάδελφοι δεν μπορεί να είναι «καταδικασμένοι» να ζουν σε καθεστώς εργασιακής ανασφάλειας (job insecurity), λόγω της αβεβαιότητας που αφορά την παροχή εκπαιδευτικού έργου στο διδακτικό τους αντικείμενο ή μη και για το επόμενο σχολικό έτος, το διδακτικό τους ωράριο αλλά και την περιοχή της ομάδας σχολείων τοποθέτησης και την αέναη και αγωνιώδη προσπάθεια δημιουργίας τμημάτων. Η εργασία σε ένα πλαίσιο αυξημένης εργασιακής ανασφάλειας επιστημονικά έχει αποδειχθεί ότι συνδέεται με δυσμενέστερες συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος και υπ' αυτό το πρίσμα ενδέχεται να επηρεάζει και την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου.Οι τακτικές μεταβολές στη σύνθεση του εκπαιδευτικού δυναμικού της σχολικής μονάδας, ιδίως σε περιοχές όπου είναι αυξημένα τα κενά σε μόνιμο προσωπικό, δυσχεραίνει την υλοποίηση διαχρονικών ή μεσοπρόθεσμων εκπαιδευτικών δράσεων στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, λόγω της μεγάλης κινητικότητας των εκπαιδευτικών των συγκεκριμένων ειδικοτήτων.

Δ. Ως προς την αναφερόμενη περίπτωση στην Υπουργική Απόφαση «Αν μέχρι την 1η Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους δεν έχει καλυφθεί η θέση του εκπαιδευτικού της ξένης γλώσσας που επιλέχθηκε από τις δηλώσεις προτίμησης, τότε οι μαθητές διδάσκονται την ξένη γλώσσα για την οποία υπάρχουν διαθέσιμες διδακτικές ώρες σε επίπεδο οικείας Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.»

Επισημαίνουμε ότι σπάνια θα εφαρμόζεται καθώς **δύσκολα θα προκύπτει μη κάλυψη της θέσης εκπαιδευτικού της β΄ ξένης γλώσσας που επιλέχτηκε από τις δηλώσεις προτίμησης, αφού** για την κάλυψη της αναφερόμενης θέσης θα χρησιμοποιείται **το σύνολο** των καθηγητών **πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Η κατανομή - τοποθέτηση και η ανωτέρω υποχρεωτική συμπλήρωση του διδακτικού ωραρίου, (κατ' αρχήν δια του διδακτικού αντικειμένου τους), καθορίζονται με Απόφαση** του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, **ύστερα από γνώμη των ΠΥΣΔΕ / ΠΥΣΠΕ που συνέρχονται για το θέμα αυτό σε κοινή συνεδρίαση** στις αρχές Σεπτεμβρίου κάθε διδακτικού έτους σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη του Ν.4386/2016**.**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Μόνη λύση η σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό **δημιουργία**, **ακόμη και ολιγομελών, τμημάτων Γαλλικής – Γερμανικής γλώσσας τόσο στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση όσο και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση λόγω του ότι οι συνάδελφοι οι οποίοι όντας διορισμένοι ως μόνιμοι θα πρέπει ούτως ή άλλως να παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στο αντικείμενο για το οποίο προσελήφθησαν,** προς συμπλήρωση του εκπαιδευτικού τους ωραρίου, ώστε να μην κινδυνεύει η υπηρεσιακή τους κατάσταση **και γενικότερα για να μην κινδυνεύσουν με κάθε είδους δυσμενείς συνέπειες (μετακινήσεις και εκτός ΠΥΣΠΕ / ΠΥΣΔΕ, κινητικότητα σε άλλες υπηρεσίες, απολύσεις κ.α.).**
Σε κάθε περίπτωση με την εφαρμογή της παραπάνω λύσης δημιουργείται μεγάλος αριθμός τμημάτων β' ξένης γλώσσας που οδηγεί εκ των πραγμάτων σε παροχή εκπαιδευτικού έργου από τους συναδέλφους σε 1 – 2 όμορα σχολεία ή στη χειρότερη περίπτωση σε μικρό αριθμό, (5 τον μέγιστο), όμορων σχολείων, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία, επ' ωφελεία και των μαθητών δια της διδασκαλίας της β' ξένης γλώσσας που έχουν επιλέξει έστω και μειοψηφικά.

Α. Μετά τα παραπάνω κρίνουμε αναγκαία την τροποποίηση της ρύθμισης του Υπουργείου για τη δημιουργία τμημάτων β' ξένης γλώσσας **και τη θέσπιση ενός δικαιότερου συστήματος επιλογής β΄ ξένης γλώσσας θεωρώντας** ότι **η παρακάτω πρόταση** είναι αυτή που **διασφαλίζει κατά τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα του συνόλου των συναδέλφων και των 2 ειδικοτήτων** αφού, ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΑΝΑΤΡΕΠΕΙ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΗΣ Β' ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ κάτι που θα συναντούσε ενδεχομένως αντιδράσεις, **εξασφαλίζει** τις καλύτερες προϋποθέσεις για τη συμπλήρωση του διδακτικού ωραρίου, **με πλήρη αξιοποίηση** του υπάρχοντος - διαθέσιμου διδακτικού προσωπικού των δύο ειδικοτήτων, ενώ ταυτόχρονα, **καθώς διασφαλίζει** την παροχή εκπαιδευτικού έργου από τους συναδέλφους**, κυρίως,** στο διδακτικό τους αντικείμενο, **αποτρέπει να εμφανίζονται** οι συνάδελφοι είτε ως αργόμισθοι μη έχοντες δυνατότητα παροχής εκπαιδευτικού έργου για το οποίο προσελήφθησαν στα σχολεία είτε ως ετεροαπασχολούμενοι, κυρίως, σε διαφορετικά διδακτικά αντικείμενα ή έργα σ' αυτά, με ότι αυτό συνεπάγεται, **επ' ωφελεία των μαθητών δια της διδασκαλίας της β' ξένης γλώσσας που έχουν επιλέξει έστω και μειοψηφικά, χωρίς να επιβαρύνεται,** (λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής συγκυρίας), **περαιτέρω ο Κρατικός Προϋπολογισμός :**

……..

Ελεύθερη επιλογή της δεύτερης ξένης γλώσσας, (Γαλλικής – Γερμανικής), με δυνατότητα δημιουργίας ολιγομελών τμημάτων από τη γλώσσα που δεν έχει επιλεγεί κατά πλειοψηφία, λαμβανομένης πάντοτε υπόψη της διαθεσιμότητας του υπάρχοντος διδακτικού προσωπικού της αντίστοιχης ειδικότητας στα κατά τόπους ΠΥΣΠΕ / ΠΥΣΔΕ.

……

Β. Επίσης στην Υπουργική Απόφαση θέσπισης ενός ενιαίου τύπου ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου αναφέρεται ότι: «***Στο Ολοήμερο Πρόγραμμα*** *εγγράφονται και φοιτούν οι μαθητές των οποίων και οι δύο γονείς είναι εργαζόμενοι, προσκομίζοντας σχετική βεβαίωση του φορέα εργασίας τους*» και «*στο Ολοήμερο Πρόγραμμα καθημερινά και για **1** διδακτική ώρα εντάσσεται επιλεγόμενο διδακτικό αντικείμενο από τα αναφερόμενα: Τ.Π.Ε., Αγγλικά, Αθλητισμός, Εικαστικά, Μουσική, Θεατρική Αγωγή και Πολιτιστικοί Όμιλοι Δραστηριοτήτων*».

Επειδή κρίνουμε αναγκαία την επανεξέταση της προαναφερθείσας ρύθμισης του Υπουργείου.

Ζητούμε την τροποποίηση της με την προσθήκη στα επιλεγόμενα και του διδακτικού αντικείμενου της Δεύτερης ξένης γλώσσας, (Γαλλικής - Γερμανικής), στο ολοήμερο σχολείο, ώστε να είναι δυνατή η συμπλήρωση του υποχρεωτικού διδακτικού ωραρίου μας με το διδακτικό μας αντικείμενο, ενώ ταυτόχρονα να καθίσταται εφικτή η περαιτέρω εμβάθυνση στη διδασκόμενη β΄ ξένη γλώσσα και η εμπέδωση της από τους μαθητές αφού στόχος της διδασκαλίας των Ξένων Γλωσσών στο σχολείο πρέπει να είναι το να αποκτήσουν οι μαθητές ένα πιστοποιήσιμο επίπεδο γλωσσομάθειας**, προσόν επαγγελματικής αποκατάστασης τους στο μέλλον.**

Υ.Γ. Ως Σύλλογος πιστεύουμε το ζητούμενο, **δεν μπορεί παρά να είναι η εξεύρεση της βέλτιστης λύσης που κατατείνει, αφενός μεν, στη συμπλήρωση του υποχρεωτικού διδακτικού ωραρίου των συναδέλφων τόσο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης όσο και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δια της δημιουργίας αναλόγου αριθμού τμημάτων β΄ ξένης γλώσσας και στις 2 βαθμίδες** ώστε να απασχολείται **το σύνολο των διορισμένων - προσληφθέντων καθηγητών των ειδικοτήτων μας, Γαλλικής – Γερμανικής γλώσσας,** παρέχοντας **εκπαιδευτικό έργο στο αντικείμενο τους κάτι που οδηγεί στην υπεράσπιση της υπηρεσιακής κατάστασης όλων, για όσους λόγους προαναφέραμε, αφετέρου δε, στην πραγματική καθιέρωση της πολυγλωσσίας στα σχολεία, σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία, επ' ωφελεία των μαθητών** αφού πέραν των όσων προαναφέρθηκαν οι μαθητές ΔΕΝ θα εξαναγκάζονται να διδαχθούν άλλη Ξένη Γλώσσα από αυτήν που θα έχουν επιλέξει **έστω και μειοψηφικά** υπό τον όρο, (λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής συγκυρίας), της διαθεσιμότητας του υπάρχοντος διδακτικού προσωπικού της αντίστοιχης ειδικότητας στα κατά τόπους ΠΥΣΠΕ / ΠΥΣΔΕ, ή να αναζητούν άλλη σχολική μονάδα κοντά ή μακριά από τον τόπο κατοικίας τους για να τη διδαχθούν.

Σε κάθε περίπτωση, επαναλαμβάνουμε, ότι με τις προτεινόμενες παραπάνω τροποποιήσεις των διατάξεων που προαναφέραμε, που αφορούν στη δημιουργία τμημάτων β' ξένης γλώσσας και στη προσθήκη της τελευταίας για διδασκαλία της και στο ολοήμερο σχολείο, δημιουργείται μεγάλος αριθμός τμημάτων β΄ ξένης γλώσσας που οδηγεί εκ των πραγμάτων σε παροχή εκπαιδευτικού έργου από τους συναδέλφους στο αντικείμενο τους, σε 1 – 2 όμορα σχολεία ή στη χειρότερη περίπτωση σε μικρό αριθμό, (5 τον μέγιστο ανά ομάδα), όμορων σχολείων, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία, **επ' ωφελεία και των μαθητών δια της διδασκαλίας της β΄ ξένης γλώσσας που έχουν επιλέξει έστω και μειοψηφικά**.

ACTIVITES DE L'ANNEE SCOLAIRE

RESULTATS DU CONCOURS « AMIS DU MONDE »

C.E.O. et A.P.L.F. D.U.

Dans le cadre dudit concours, enseignants de FLE et élèves vous avez été nombreux à y participer avec vos productions originales.
Nous vous en remercions et vous félicitons tous !
Le choix fut particulièrement difficile parmi vos participations tellement intéressantes et chaleureuses.
Le Jury composé de : Mme Varvara Chryssafi, conseillère scolaire de régions de Thessalonique et de Chalkidiki, Mme Evangelia Hatzigeorgiou, ex maitre de conférence en didactique des langues de l'Université Aristote, M. Sideris Nanoudis spécialiste aux médias, de la part de l'Association Mme Stella Léonardou, présidente et Mme Tereza Psyllaki vice-présidente a décidé de décerner les prix suivants :

Au primaire :

Premier prix d'excellence à Madame Olga Omouridou (1ère École primaire de Paleokastro)

Au secondaire (collège) :

Premier prix d'excellence à Madame Marie Kamilieri (Collège de Kalamari)

Au sécondaire (lycée) :

Premier prix d'excellence à Madame Paraskevi Keramidiotou (1er lycée de Katerini)

Les productions des lauréates ci- dessus participeront, par la suite, au même concours au niveau européen.
Le Jury a aussi pris la décision d'attribuer au niveau national.

Des Prix Spéciaux attribués à:

Madame Panagiotidou Sofia et à la 5ème classe de la 1ère école primaire de Kallikratia.
Madame Matoula Makrypoulia et à l'École Primaire de Neos Skopos.
Madame Kalliarekou Despina et au collège Pallatidio de Sidirokastro.
Madame Skopelitou Georgia et au 8ème collège de Volos.
Madame Kadoglou Triantafillia et au collège Papagianni de Florina.
Madame Marigot Georgia et au lycée de Moudania.

Merci à vous tous

La Présidente — La secrétaire générale

Stella Leonardou — Amalia Giga

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Καλούνται τα μέλη του Συλλόγου Καθηγητών Γαλλικής Πτυχιούχων Πανεπιστημίου (A.P.L.F. D.U.) σε Τακτική Γενική Συνέλευση την Πέμπτη 16 Ιουνίου 2016 στις 16.00μ.μ. στο Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης IFT , Λεωφόρος Στρατού 2, (αίθουσα Nehama, 2ος όροφος) .

Θέμα: «Απολογισμός απερχόμενου Δ.Σ.

- Εκλογή Νέου Δ.Σ
- Εκλογή Νέας Ε.Ε.»

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Καταστατικού του Συλλόγου, δικαίωμα "εκλέγειν και εκλέγεσθαι" έχουν τα ταμειακώς τακτοποιημένα μέλη μέχρι και το έτος 2015 και τα νέα μέλη που θα εγγραφούν μέχρι την ημέρα διεξαγωγής της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης Πέμπτη 16 Ιουνίου 2016.

Σύμφωνα με το Καταστατικό, άρθρο 29, τα μέλη του Συλλόγου που κατοικούν εκτός της έδρας του Συλλόγου (Θεσσαλονίκη) μπορούν να συμμετάσχουν στις διαδικασίες για την εκλογή του νέου Δ.Σ. και της νέας Ε.Ε. δια αλληλογραφίας, εφόσον δεν προσέλθουν στις αρχαιρεσίες και εφόσον έχουν τακτοποιηθεί οικονομικά μέχρι και το έτος 2015.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Συναδέλφισσες, Συνάδελφοι,

Σας παρακαλούμε να τακτοποιείτε έγκαιρα την ετήσια συνδρομή σας. Έτσι, διατηρείτε τη δυνατότητα να παίρνετε τα τεύχη του περιοδικού μας, COMMUNICATION και να ενημερώνεστε για τη διοργάνωση σεμιναρίων και άλλων επιμορφωτικών δραστηριοτήτων του Συλλόγου. Μπορείτε να στείλετε τη συνδρομή (για το 2016 παρέμεινε στο ποσό των 20,00 €.) **ή** με Ταχυδρομική Επιταγή στη Διεύθυνση :

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ Λεωφ. Στρατού 2Α, 546 40 Θεσσαλονίκη T/F 2310 84 49 11 **ή** με κατάθεση στην **ALPHA BANK**, **αρ. λογ/σμού 405-00 2101-008258 IBAN : GR61 0140 4050 4050 0210 1008 258 BIC : CRBAGRAA** αναφέροντας οπωσδήποτε το ονοματεπώνυμό σας και αποστέλλοντας το παραστατικό της Τράπεζας στο Fax 2310 84 49 11. Για τυχόν αλλαγή της διεύθυνσής σας ή/και άλλων στοιχείων σας, παρακαλούμε να επικοινωνείτε άμεσα μαζί μας

ΜΟΝΟ στην ηλ. δ/νση info@aplf.gr Σας προσκαλούμε να επισκέπτεστε τακτικά την ιστοσελίδα του Συλλόγου www.aplf.gr και την αντίστοιχη στο Facebook για να ενημερώνεστε έγκυρα και έγκαιρα για τις δράσεις του Συλλόγου.

Το **Δ.Σ.**

ΓΙΟΡΤΗ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑΣ

Με μεγάλη επιτυχία ο Σύλλογός μας συμμετείχε στη γιορτή Πολυγλωσσίας που οργάνωσε ο Δήμος Θεσσαλονίκης στις 27, 28 και 29 Μαίου 2016.
Τη διοργάνωση του περιπτέρου της Γαλλίας ανέλαβε αποκλειστικά ο A.P.L.F. D.U. με χορηγούς το I.F.T. (Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης), το TV5 MONDE, το CAMPUS FRANCE , το βιβλιοπωλείο ΣΩΚΡΑΤΗΣ και τον εκδοτικό οίκο Trait d'union.
Το Δ.Σ του Συλλόγου εκφράζει τις ευχαριστίες του στην κ. Ευαγγελία Χατζηγεωργίου, πρώην Επίκουρη καθηγήτρια της Διδακτικής των Γλωσσών του τμήματος Γαλλικής Γλώσσας του Α.Π.Θ., **τον κ. Σταύρο Καμαρούδη, Αναπληρωτή καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, τις συναδέλφισσες κ.κ. Μαριάννα Λεονάρδου, Πηνελόπη Κρυστάλλη, Ευαγγελία Αηδώνη, Αριέτα Αμπατζή για την πολύτιμη βοήθειά τους, όπως και τις κ.κ. Βασιλική Μηδούχα, πτυχιούχο Γαλλικής γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ., εργαζόμενη στην ιδιωτική εκπαίδευση και Ειρήνη Παπαρδέλα φοιτήτρια του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ. για την ενεργό παρουσία τους και πολύτιμη βοήθειά τους στη λειτουργία του περιπτέρου καθόλη τη διάρκεια της διοργάνωσης.**

EN PHOTOS

29-30-31 OCTOBRE
Réunion de CEO à Copenhague

Représentation de notre Association par la Présidente de l'A.P.L.F. D.U. Mme Stella Léonardou

Partage de notre galette des rois

Séminaires

PROJET FIP
L'écriture créative dans la classe de FLE

Séminaires déjà réalisés

4/9/2016
« Education à l'image » Thessalonique
M. Stefan Krezinski, Réalisateur, enseignant, intervenant.

5/9/2016 Thessalonique
« Le plaisir d'écrire dans la classe de FLE »
Mme Efimia Mavromati, Conseillère Scolaire Macédoine Orientale-Thrace

11/9/2016 Thessalonique
« L'écriture créative autour d'un livre »
Mme Varvara Chryssafi, Conseillère Scolaire Thessalonique- Chalkidiki

13/9/2016 Thessalonique
« La construction narrative d'une Bande Dessinée dans une classe de FLE »
Mme Stavroula Anthiropoulou, *enseignante du FLE et dessinatrice de bandes dessinées,*
M. Orestis Ermeides diplômé des départements de Langue et littérature françaises et d'Histoire (Université Aristote de Thessalonique) créateur des BD éducatives.

2/10/2015 –Serres
« Le plaisir d'écrire dans la classe de FLE »
Mme Efimia Mavromati, Conseillère Scolaire Macédoine Orientale-Thrace

16/1/2016 Thessalonique
« Et si imiter était créer ! Faire entrer la poésie dans la classe de FLE pour libérer la plume des élèves »,
Mme Natsi, conseillère Epire, Corfou et Leucade.

12/2/2016 Thessalonique
« Découvrir l'écriture dans la classe du FLE à travers le graffiti et le slam »,
Mme Latinopoulou, professeure de français, titulaire du Master « Didactique des Langues et Communication Langagières ».

16/3/2016 Veria
« La construction narrative d'une Bande Dessinée dans une classe de FLE »,
Mme Stavroula Anthiropoulou, *enseignante du FLE et dessinatrice de bandes dessinées, M. Orestis Ermeides diplômé des départements de Langue et littérature françaises et d'Histoire (Université Aristote de Thessalonique) créateur des BD éducatives.*

23/3/2016 – Kavala
« Ecriture créative au biais du « cadavre exquis », du « limerick » et du « haiku »,
Mme Chryssanthi Inachoglou, ex. Conseillère Scolaire

14/4/2016 – Kastoria
« Le plaisir d'écrire dans la classe de FLE »
Mme Efimia Mavromati, Conseillère Scolaire Macédoine Orientale-Thrace

18/4/2016 – Trikala, 19/4/2016 – Katerini,
«Co-construction, interactivité et écriture créative d'une saynète dans la classe de FLE»,
Mme Aggeliki Kofidou, Conseillère scolaire de Macedoine de l'Ouest

20/4/2016 - Drama
«Réaliser un fait divers dans une classe de FLE » Δράμα
Mme Evagelia Chatzigeorgiou, ex Maître de conférence en didactique des langues de l'Université Aristote.

La suite des séminaires du projet FIP 2015-2016 seront réalisés dès le mois de Septembre 2016.
Vous serez informés du programme des séminaires dans notre site :
www.aplf.gr

L'écriture créative en classe de FLE

Varvara Chryssafi*

***Conseillère pédagogique – scolaire de FLE de la région de Thessalonique et Chalchidique, depuis 2014. Titulaire de la Faculté des Lettres – Département Langue et Littérature Françaises de l'Université Aristote de Thessalonique, elle a suivi des études post universitaires sur la pédagogie scolaire à la Faculté des Lettres d'Aristote – Département de Philosophie et Pédagogie. Elle a participé à de nombreux congrès et séminaires et elle a publié des articles dans les revues.**

L'écriture créative autour d'un livre *(Résumé de l'intervention)*

Proposition de pistes d'écriture afin d'établir des liens entre la lecture et l'écriture du texte littéraires, des activités qui rendent l'atelier d'écriture créative un encouragement à se lancer dans l'écriture, pour le plaisir en non pour la note. Activités et propositions didactiques autour de l'objet livre, Niveau : A2/B1. Travail en groupes. L'objectif final est la rédaction d'un texte type quatrième de couverture (extrait, commentaire, résumé) de l'histoire imaginée. Prolongement : Rédiger la biographie de l'écrivain imaginé. La séquence permet aussi de discuter des habitudes de lecture des apprenants et de travailler un vocabulaire spécifique, plus scolaire.

Ecrire en atelier –Définition

« Sculpter une phrase demande autant de technique que dessiner un corps »

« Écrire pour s'exprimer, écrire pour améliorer ses techniques d'expression, explorer des formes et des domaines inattendus, construire son écriture en rapport à la littérature, avec d'autres… C'est tout cela l'atelier d'écriture. » Odile Pimet (από την ιστοσελίδα: http://www.atelier-ecritures.com/ateliers-decriture.html)

Historique de la technique

En France où l'on considère que l'écriture est une vocation tombée du ciel, l'histoire des ateliers d'écriture - une pratique ancienne aux Etats-Unis (creative writing) depuis les années '40-, commence véritablement dans les années 1970.

Pourtant il ne s'agit pas d'une simple imitation des creative writing américains. **Freinet** a mis au point dès 1935 une technique de pédagogie active fondée sur l'expression libre des enfants (texte libre, dessin libre, correspondance inter-scolaire, imprimerie et journal étudiant) qui continue de nos jours. Pour lui, l'écriture est un moment d'expérimentation en groupe, puis devient lecture orale.

Dans les années '50 les instituteurs dans un contexte d'après guerre, ont solllicité la création des élèves afin de les aider à se reconstruire.

L'Ouvroir de littérature potentielle(OuLiPo) un atelier de littérature expérimentale créé par Raymond Queneau dans les années '60, fonctionne sur le principe de contraintes imposées. Un exemple célèbre est le texte de Georges Peret intitulé « La disparition » (1969), roman structuré sur l'absence (disparition) de la lettre « e ». Ainsi, les contraintes formelles étaient d'ores et déjà considérées comme un puissant stimulant pour l'imagination.

En 1969, Elisabeth Bing, professeur de français, commence à travailler avec des enfants en difficulté scolaire et psychique à Dieulefit dans la Drôme. Pour surmonter les problèmes elle met au point un mode d'incitation à l'écriture pour les enfants. Elle décrit son expérience dans un livre *Et je nageai jusqu'à la page* (1976), qui rencontre un grand succès. En association avec l'université d'Aix-en-Provence, elle ouvre rapidement des ateliers de création littéraire pour adultes, et fonde *Les ateliers d'écriture Elisabeth Bing* en 1981.

Dès lors elle va former des animateurs (Alain André Françoise Neveu) qui créeront eux-mêmes d'autres structures et renouvelleront l'expérience en travaillant au sein de prisons, de centres hospitaliers, de mairies, de lycées, de bibliothèques et, depuis peu, sur internet L'atelier d'écriture peut avoir différents objectifs en fonction du public concerné et des lieux dans lesquels il se développe: création, formation, initiation, lutte contre l'illettrisme, ou encore visée thérapeutique.

Depuis, la pratique du métier s'est répandue dans bien des institutions avec bien des intervenants et animateurs de tous bords et toutes origines, plus ou moins issus de l'une ou l'autre de ces racines.

PROJET FIP

Pourquoi pratiquer l'écriture créative en classe de FLE

«C'est en copiant qu'on invente » Paul Valéry (1871-1945)

- Elle contribue au développement et perfectionnement de compétences linguistiques telles que la grammaire, le vocabulaire, la phonologie et le discours.
- Elle favorise l'**interaction** (**partage d'expériences réelles ou imaginaires).**
- **Authentiques** supports pédagogiques qui permettent aux apprenants de faire la connaissance de la culture littéraire et artistique en langue française.
- Les apprenants travaillent de façon **autonome** (individuellement ou en groupes).
- Ils apprennent à trouver l'information dont ils ont besoin en consultant le dictionnaire, l'internet, une grammaire, le professeur, leurs compagnons de classe, etc.
- Le texte rédigé fait l'objet d'une **mise en commun collective** sous forme de lecture à haute voix, de composition d'un recueil de textes (illustré) ou d'affiches apposées aux murs de la classe.
- Le résultat de la création est né d'un effort collectif ce qui motive davantage les apprenants.
- Chacun contribue au projet dans la mesure de ses possibilités.
- Les activités d'expression écrite sont précédées (ou suivies) d'autres activités d'expression orale, de lecture et de compréhension orale qui permettent de créer le **contexte** nécessaire à réaliser la tâche et à générer les idées.

Objectifs pédagogiques visés :

- objectifs linguistiques fonctionnels (p.ex. donner un conseil, décrire un personnage, exprimer ses sentiments)
- objectifs linguistiques grammaticaux, lexicaux
- objectifs linguistiques stylistiques (savoir comment créer un effet d'ironie, d'humour, savoir créer une atmosphère dans un texte, etc.)
- objectifs sociolinguistiques (manier les régistres de langue)
- objectifs discursifs (connaître le fonctionnement des types de textes)
- objectifs socioculturels (connaître le mode de vie et la culture d'un autre pays)
- objectifs socio-affectifs
- objectifs d'apprentissage (apprendre à apprendre).

Niveau A1-A2-B1(CECRL)- Production écrite
L'apprenant peut écrire :

A1
Très courts échantillons d'écrit, mots isolés et phrases élémentaires très courtes. Par ex. messages simples, notes, formulaires et cartes postales.
Chiffres et dates, son propre nom, sa nationalité, son adresse et autres informations personnelles nécessaires pour remplir un formulaire simple lors d'un voyage. Phrases simples et courtes coordonnées par « et » ou «et puis ».

A2
Textes courts et simples. Par ex. lettres personnelles simples, cartes postales, messages, notes et formulaires.

Textes composés de phrases élémentaires courtes qui décrivent les besoins immédiats, des événements personnels, des lieux familiers, des loisirs, le travail, etc. Capacité à utiliser les connecteurs les plus fréquents (et, mais, parce que) afin d'écrire une histoire ou de décrire quelque chose sous forme d'énumération.

PROJET FIP

B1
Un texte compréhensible et articulé.

Capacité à transmettre une information simple à des amis, à du personnel, etc. dans la vie quotidienne. Capacité à transmettre des idées simples et directes sans rien omettre. Capacité à donner des nouvelles, exprimer sa pensée sur des sujets abstraits ou culturels tels que le cinéma, la musique, etc. Capacité à faire des descriptions détaillées des expériences, des sentiments et des faits.
(**CADRE EUROPEEN COMMUN DE REFERENCE POUR LES LANGUES: APPRENDRE, ENSEIGNER, EVALUER** Unité des Politiques linguistiques, Strasbourg www.coe.int/lang-CECR)

Les étapes de l' organisation d' une séance d' écriture créative
1)Motivation: Une situation d'écriture donnée par un animateur. Le support de travail servant de déclencheur de l'activité peut être: texte littéraire, chanson, extrait de film, clip vidéo, photo, peinture, poème, etc.
2)Production: Ecriture des textes. Possibilité d'un nombre infini d'exercices adaptés à sa classe.
Le type d'activité: reformuler un texte décomposé, ou produire un tout nouveau texte avec une contrainte ou non (par exemple : écrire en utilisant un certain nombre de mots obligatoires).
Le genre de texte produit : poème, récit, lettre, télégramme, dialogue, interview, affiche publicitaire, histoire, roman, nouvelle, conte, critique de film, etc.
Le professeur met en route le processus et il est à la disposition de l'apprenant pour intervenir quand celui-ci le lui demande.
3)Communication: Lecture des textes.
4) Réaction: Commentaires publics, corrections, relecture.

Critères de choix des supports déclencheurs d'activités
¬Est-ce que le thème intéresse les apprenants ?
¬Est-ce que la difficulté linguistique du texte correspond à leur niveau ?
¬Est-ce que sa longueur s'accorde bien avec les contraintes imposées par une séance didactique?
¬Est-ce que les apprenants peuvent déchiffrer les intentions de communications cachées du document littéraire à exploiter ?
¬Est-ce que le texte littéraire à traiter demande plusieurs connaissances culturelles ou littéraires de la part de l'apprenant et de l'enseignant ?
¬Est-ce qu'il y a des situations, des idées, des comportements culturellement offensifs dans le document littéraire ?

Le devenir des textes
- ☐ Mise en scène théâtrale
- ☐ Impression d'un recueil
- ☐ Séance de lecture auprès d'un autre groupe
- ☐ Mise en ligne sur un blog, etc.

Dans cette phase ultérieure de mise en forme des textes on peut travailler la correction orthographique, grammaticale et syntaxique.

Pour aller plus loin...
Sites Internet

Pages d'écriture :
http://www.thibaudsaintin.fr/ateliers/pagesdecriture/

Jeux de mots et d'écriture :
http://lettres.ac-orleans-tours.fr/

Maison de quartier :
http://www.maisondequartier.com/atelier/atelier_board.php?lang

En RFI – L'OULIPO :

http://www1.rfi.fr/lffr/listes/001/liste_langue_et_litterature.asp

Les ateliers d'écriture sur Internet
Les enfants d'Anatole :
http://www.ac-amiens.fr/services-et-informations/recherche/rechercher-un-etablissement/

Omar le Chéri :

http://www.omarlecheri.net/

Écrire des contes à plusieurs :

http://www.villers-perwin.be/nos_activites/avant2002/contes/conte_intro1.htm

Écriture de contes :

http://expositions.bnf.fr/contes/pedago/atelier/index.htm
Anneau francophone des ateliers d'écriture :
http://hub.yourlocaltake.com/hub/afae
Remue net : http://www.remue.net/atel/

PROJET FIP

Activités et propositions didactiques

1. **Atelier d'écriture: faire son autoportrait.**

Le grand écrivain français Marcel Proust (1871-1922) avait pour habitude de faire compléter un questionnaire à ses amis, afin de mieux connaître leur personnalité. C'est le fameux «questionnaire de Proust», répondez à ce questionnaire, en rajoutant si vous le jugez utile des items plus modernes (sport, cinéma...)
Puis, à l'aide de vos réponses, présentez-vous à vos camarades.

Le questionnaire de Proust

•Ma vertu préférée:
•Le principal trait de mon caractère:
•La qualité que je préfère chez les hommes:
•La qualité que je préfère chez les femmes:
•Mon principal défaut:
•Ma principale qualité:
•Ce que j'apprécie le plus chez mes amis:
•Mon occupation préférée:
•Mon rêve de bonheur:
•Quel serait mon plus grand malheur :
À part moi – même, qui voudrais-je être?
•Où aimerais-je vivre?
•La couleur que je préfère:
•La fleur que j'aime:
•L'oiseau que je préfère:
•Mes auteurs favoris en prose:
•Mes poètes préférés:
•Mes héros dans la fiction:
•Mes héroïnes favorites dans la fiction:
•Mes compositeurs préférés:
•Mes peintres préférés:
•Mes héros dans la vie réelle:
•Mes héroïnes préférées dans la vie réelle:
•Mes héros dans l'histoire:
•Ma nourriture et boisson préférée:
•Ce que je déteste par-dessus tout:
•Le personnage historique que je n'aime pas:
•Les faits historiques que je méprise le plus:
•Le fait militaire que j'estime le plus:
•La réforme que j'estime le plus:
•Le don de la nature que je voudrais avoir:
•Comment j'aimerais mourir:
•L'état présent de mon esprit:
•La faute qui m'inspire le plus d'indulgence:
•Ma devise:

FICHE APPRENANT

2."Autour du livre" A2/B1

Regardez les couvertures de ces livres

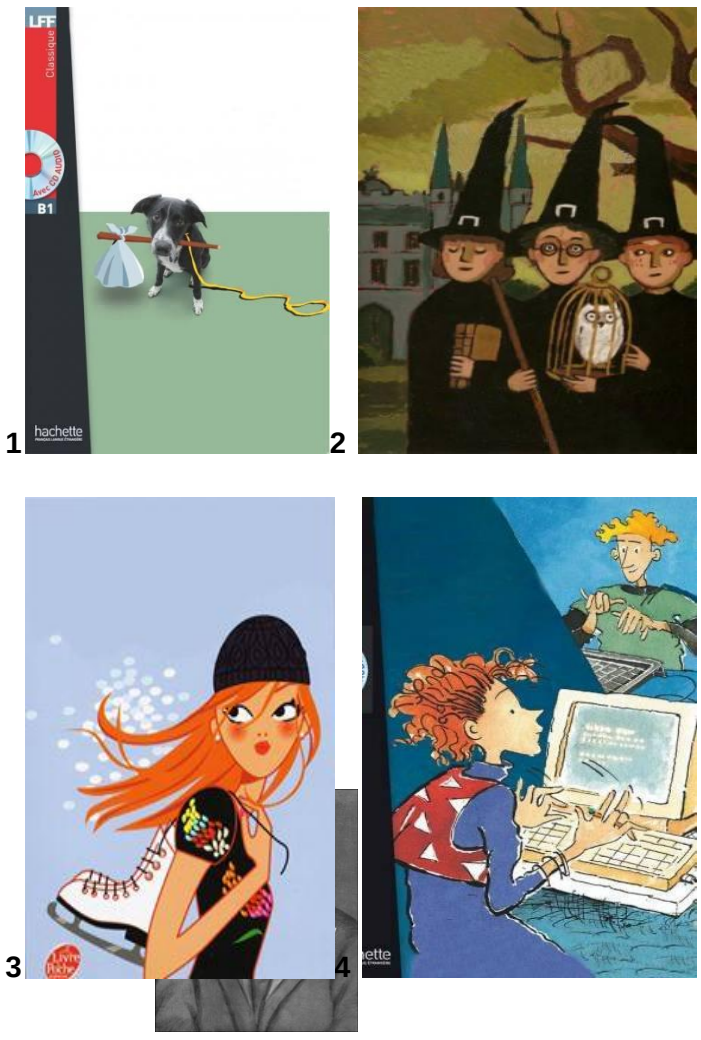

Première Partie : Regardons

1) Par deux. A partir des images, discutez et donnez un titre à chaque couverture.

Couverture 1	
Couverture 2	
Couverture 3	
Couverture 4	

2) Vos hypothèses
   - D' après vous quelles sont les thématiques principales de chaque ouvrage ?
   - De quel type de livre s' agit-il ?

3) Choisissez la couverture qui vous donne le plus envie de lire le roman et expliquez pourquoi.

Deuxième Partie: Le quatrième de couverture

1) Le jour de ses onze ans, Harry Potter, un orphelin élevé par un oncle et une tante qui le détestent, voit son existence bouleversée. Un géant vient le chercher pour l'emmener à Poudlard, la célèbre école de sorcellerie où une place l'attend depuis toujours. Voler sur des balais, jeter des sorts, combattre les Trolls: Harry Potter se révèle un sorcier vraiment doué. Mais quel mystère entoure sa naissance et qui est l'effroyable V..., le mage dont personne n'ose prononcer le nom ?

   Lisez ce texte et par deux discutez:
   - Où on trouve ce genre de texte dans un livre ?
   - Quel est son objectif ?

Troisième Partie: Devenez l' écrivain

1) Ecrivez l' histoire de la couverture que vous avez choisie (60-80 mots) en complétant le tableau suivant.

Personnages principaux (Un héros ou plusieurs personnages importants?)	
Personnages secondaires	
Lieux de l' histoire	
Situation de départ	
Evénements principaux que vous pouvez dévoiler	

FICHE ENSEIGNANT

"Autour du livre" A2/B1

Prérequis : récit au présent ou passé
Objectifs:

- S'exercer à l' écriture créative à partir des images
- Echanger sur le thème de la lecture
- Interaction orale, production écrite

Matériel/support : couvertures de romans/fiche apprenant
Public: Adolescents A2/B1
NOTE: Au cas où cette séquence est utilisée pour introduire la lecture d'un passage d'un roman, les couvertures sont des variantes d'un même livre.
Mise en route

1) **Objectifs et déroulement:**

L'enseignant propose aux apprenants de réfléchir ensemble à leurs habitudes de lecture et à la manière dont ils choisissent un livre. Les questions peuvent être les suivantes:
-Combien de livres lisez-vous par an?
-Quel type de livres aimez-vous?
-Comment choisissez-vous un livre? (conseil, auteur, couverture).

2) **Analyse des couvertures et hypothèses**

Objectifs: formuler des hypothèses à partir des images.
Déroulement: Les apprenants travaillent en binôme afin de donner un titre à chaque ouvrage. On leur propose également de choisir le livre qui les intéresse le plus et d'expliquer leur choix à leur partenaire.
Une mise en commun peut-être proposée à la fin du travail.

3) **Analyse: Quatrième de couverture.**

Objectifs:
Trouver la fonction du texte proposé et en faire ressortir les caractéristiques principales.
Déroulement:
En binôme, les apprenants prennent connaissance d'un court texte (ici le quatrième de couverture de «Harry Potter : A l' école des sorciers» de J.K. Rowling.)

4) **Ecriture créative**

Objectif et déroulement:
Les apprenants vont rédiger le quatrième de couverture correspondant à l'image qu'ils ont choisie au départ à l' aide d' un tableau proposé. L'enseignant doit guider, aider et corriger les apprenants. En fin de séquence, une lecture peut avoir lieu donnant l'occasion aux auditeurs de choisir le livre qu'ils auraient le plus envie de lire. Si la séquence est utilisée pour introduire la lecture d'un extrait de roman, on fera découvrir aux apprenants que les autres couvertures de départ illustraient un même ouvrage.

COMMUNICATION 116

3. Ecriture créative : Inventer un livre et son auteur

L'idée : Inventer un titre de livre, son auteur et rédiger la quatrième de couverture.

Le déroulement

On demande aux apprenants des noms communs : porte, forêt, bois, carré etc. On ajoute à ce nom Le, La, Les, De ou Du ou De la. On obtient ainsi un nom propre : Delaporte, Laforêt, Dubois, Lecarré, etc. On leur demande de choisir un prénom et on les félicite car ils viennent d'inventer le nom d'un écrivain.

Pour obtenir le titre d'un livre, trois solutions :

- On demande des titres de livres que les participants connaissent par ex. **L'île mystérieuse de Jules Verne, Les trois mousquetaires d' Alexandre Dumas** et on les « mélange » : *«Les aventures des trois mousquetaires sur l'île mystérieuse »*
- On demande des mots concrets, abstraits, des noms propres et on les associe. Par exemple : l'arbre, l'amour, la paix, l'été, la fatigue, les chaussures, Baudelaire, Odile … et on obtient : L*'arbre de la paix, La fatigue de l'amour, Un été avec Baudelaire, Les chaussures d'Odile*…
- Avec les lettres de son prénom, trouver des mots qui nous définissent.
  Rita = R comme Reine, I comme Italie, T comme tendresse, A comme amour.
  Puis relier les mots par deux en utilisant « de » et créer des titres de livres imaginaires comme : *La reine de l'Italie, La tendresse de l'amour….*

Choisir le titre qui plaît le plus au groupe et demander aux participants de rédiger à deux la quatrième de couverture (qui peut être un résumé, un extrait ou un commentaire). Apporter un ou deux livres français pour les aider. Demander aux participants de rédiger sur une feuille A4 pliée en deux pour symboliser un livre.

Exemple

Résumé (*Un été avec Baudelaire)*

En 33 chapitres, l'auteur aborde le réalisme et le classicisme de Baudelaire, auteur inclassable et irréductible, poète, critique d'art et critique littéraire : le poète moderne et antimoderne, le passant de Paris, le dandy de Honfleur, le poète du crépuscule et de l'été, du rire et de la procrastination.

La mise en commun

Chaque groupe lit son texte. En général, les textes sont très différents les uns des autres malgré le titre commun.

Variante

Laisser chaque groupe faire son choix parmi les titres obtenus.

Prolongement

Demander de rédiger la biographie de l'écrivain imaginé en utilisant les titres non sélectionnés. La rédaction peut se faire en classe ou à la maison. Selon les niveaux des apprenants, la biographie peut être écrite en phrases nominales (1940: naissance d'Etienne Laforêt à Paris.) ou verbales (Etienne Laforêt est né à Paris le 12 mars 1940 dans une famille modeste, etc.).

FICHE APPRENANT

4.Le Coeur à rire et à pleurer

Tâche : Écrire les « contes vrais » de son enfance
Pour commencer ▪ S'exercer
Consigne 1. Rédigez une ou deux phrases pour préciser les circonstances de votre naissance. Vous pouvez donner des détails sur le lieu, le temps qu'il faisait, des événements qui se sont produits en même temps, la façon dont l'événement a été perçu par vos parents ou par les proches, etc.
Exemples :
– Je suis née un jour de pluie dans un hôpital de la banlieue de Paris.
– Je suis né dans un taxi sur le chemin menant à la maternité.
– Je suis née le jour de la Sainte Rosalie et c'est pour cela que je m'appelle comme ça.
Analyser Consigne 1. Dans Le cœur à rire et à pleurer, Maryse Condé présente dix-sept souvenirs de son enfance qui mènent de l'histoire de sa famille et sa naissance à son entrée dans la vie adulte. Chaque souvenir correspond à un chapitre avec un titre. Et vous, si vous deviez écrire votre autobiographie, quels pourraient être vos titres ? Vous pouvez les ajouter à la liste ci-dessous : « Portrait de famille » – « Ma naissance » – « Chemin d'école » – « Premier amour » – « Mon/Ma meilleure(e) ami(e) » – « Vacances en forêt/à la mer/à la montagne… » – « Un accident » – « Mon jouet préféré » – « Une rencontre »…
Le cœur à rire et à pleurer
Écrire Consigne 1. Tâche : Écrire les « contes vrais » de son enfance Vous allez maintenant écrire une mini-autobiographie fragmentaire. Pour cela, choisissez 5 titres dans la liste ci dessus et rangez-les par ordre chronologique. Pour chacun d'eux, rédigez quelques lignes. Votre texte devra être au passé. La dernière partie s'intitulera « La vraie vie » et donnera quelques indications sur ce que vous êtes devenu(e) : c'est la fin de votre autobiographie. Le titre de votre texte sera : « Votre nom » accompagné du sous-titre « Contes vrais de mon enfance ».
Votre nom : « Contes vrais de mon enfance »
1. Titre :
2. Titre :
3. Titre :
4. Titre :
5. Titre : « La vraie vie »
Pour finir Grille d'auto-évaluation de la tâche

	Oui	Non
Mon texte est à la première personne.		
Il est construit en plusieurs étapes.		
J'ai choisi des titres pour chaque partie.		
J'ai raconté une anecdote personnelle (même fictive) pour chaque partie.		
Mon texte est au passé.		
J'ai essayé de trouver un fil rouge pour mes différentes parties.		

Bibliographie proposée

André, A. (1989). *Babel heureuse : l'atelier d'écriture au service de la création littéraire*. Paris: Syros-Alternatives

Boniface, C. & O. Pimet (1992). *Les ateliers d'écriture*. Paris: Retz

Bréant, F. (2014). *Écrire en atelier*. Paris : L'Harmattan

Chateigner, F. (2007). *Une société littéraire, sociologie d'un atelier d'écriture. Paris:* Editions du croquant

Dabène, M. & Y. Reuter (1998). *Pratiques de l'écrit et modes d'accès au savoir dans l'Enseignement Supérieur*, 1 vol. Grenoble: Presses universitaires de Grenoble

Dellisse, L. (2009). *L'atelier du scénariste. Vingt secrets de fabrication.* Bruxelles: Les Impressions Nouvelles

Féron Romano, J. & M.-C. Penloup (2002). *Apprivoiser l'imaginaire : essai sur l'écriture et ses ateliers*, 1 vol. Clichy: Ed. du Jasmin

Kavian, E. & Jacquard, A. (2009). *Écrire et faire écrire : manuel pratique d'écriture*, 1 vol. Bruxelles: De Boeck-Duculot

Kavian, E./ Peigny,R. & P. Fonteneau (2003). *Guide des ateliers d'écriture en Communauté française*. Bruxelles: Editions Luc Pire

Lafont-Terranova, J. (2009). *Se construire, à l'école, comme sujet-écrivant l'apport des ateliers d'écriture*. Namur: Presses universitaires de Namur Centre d'études et de documentation pour l'enseignement du français

Neumayer, O. & M. Neumayer (2011). *Animer un atelier d'écriture faire de l'écriture un bien partagé*, 4e édition. Issy-les-Moulineaux: ESF éditeur

Pimet, O & C. Boniface (2010). *Ateliers d'écriture : mode d'emploi : guide pratique de l'animateur*, 1 vol. Issy-les-Moulineaux: ESF Ed.

Rossignol, I. (1996). *L'invention des ateliers d'écriture en France : analyse comparative de sept courants clés,* préf. de Jean Hébrard, Paris : L'Harmattan

Vermeersch, G. (1994). *La petite fabrique d'écriture*, 1 vol. Paris : Magnard

Weck, F. (2006). *Faire écrire étudiants et lycéens : plaidoyer pour une écriture de création*, 1 vol. Paris : L'Harmattan

PROJET FIP

Mavrommati efimia*

Sitographie.pdf

* Conseillère pédagogique-scolaire de FLE de la Macédoine d'Est et de Thrace depuis 2007. Titulaire de la Faculté des Lettres-Département Langue et Littérature Françaises de l'Université Aristote de Thessalonique, elle a fait des Etudes post-universitaires à l'Université Ouverte Hellénique dans la section de la Didactique de la Langue-Culture Françaises. Elle est Directrice-adjoint du Centre Régional de Formation des enseignants du primaire et du secondaire de Kavala depuis 2012.
Elle a publié des livres et des articles dans des revues Françaises et Grecques.
Elle a suivi un grand nombre des séminaires et des stages en Grèce et en France.

Titre : «Le plaisir d'écrire dans la classe de FLE»

<u>Résumé de l'intervention</u>

Propositions de pistes d'écriture et initiation des apprenants à l'esthétique et à la créativité langagière ; la socialisation des écrits et l'écriture collaborative d'un récit virtuel collectif à travers l'Internet.

Activité proposée

"J'aimerais... mais parfois non." / "Je n'aimerais pas... mais parfois si."

- J'aimerais beaucoup danser, mais parfois non.
- J'aimerais beaucoup savoir tout faire, mais parfois non.
- Je n'aimerais pas vivre seule, mais parfois si.
- J'aimerais être Française, mais parfois non.
- J'aimerais mener une vie d'artiste, mais parfois non.
- Je n'aimerais pas être obligée d'avoir un horaire régulier au travail, mais parfois si.
- J'aimerais beaucoup faire de l'alpinisme, mais parfois non.
- J'aimerais oublier certaines choses, mais parfois non.
- Je n'aimerais pas être plus jeune, mais parfois si.
-

Ecrivez deux phrases dont le début et la fin sont imposés :
"J'aimerais... mais parfois non." Et
"Je n'aimerais pas... mais parfois si."

Qu'est-ce qu'un atelier d'écriture ?

« Un atelier d'écriture est un dispositif qui a pour but de déclencher l'écriture, de créer la motivation, dans un certain plaisir ».

BONIFACE Claire, *Ateliers d'écriture, mode d'emploi*

Il vise
- **le développement personnel**
- **l'expérience de la création littéraire.**

Pourquoi introduire l'écriture créative en classe de FLE ? Intérêt de l'approche :

- **Elle privilégie l'approche communicative et l'interaction**
- **Elle participe à la pédagogie du projet**
- Elle s'inscrit dans une pédagogie différenciée
- Elle favorise la réflexion sur le langage et le perfectionnement langagier de l'apprenant, le développement de sa compétence de production écrite

<u>ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ</u>

PROJET FIP

Latinopoulou Eleni*

* Elle a fait ses études au Département de Langue et Littérature françaises de l'Université Aristote et elle est titulaire du Master « Didactique des Langues et Communication langagière ». Son domaine de recherche est la motivation des jeunes apprenants du FLE à travers les cultures urbaines. Elle travaille comme professeur de FLE depuis 2007 et depuis 2015 elle est examinatrice-correctrice du DELF et du DALF. Elle a participé à de nombreux congrès concernant la Didactique du FLE.

Titre : « Découvrir l'écriture créative dans la classe du FLE à travers le graffiti et le slam ».

Résumé de l'intervention

Codée ou quotidienne, écrite ou orale, la langue constitue un des moyens les plus importants des artistes des cultures urbaines. Les graffeurs unissent mots et images sur les murs alors que les slameurs mélangent poésie et improvisation sur scène.

Ces pratiques florissantes en France, très populaires en Grèce et déjà utilisées au sein de l'école grecque dans le cadre de manifestations culturelles, offrent de nouvelles pistes de travail pour la classe du FLE.

L'atelier essayera une proposition d'activités et de projets d'écriture sous forme de graffiti et de slam pour le niveau A1, A2 et B1 du CECR, après avoir tenté une initiation au rôle et à l'emploi de la langue française dans le graffiti et le slam, aussi bien qu'une présentation de documents de graffiti et de slam exploitables en classe.

Le Slam En 1985 à Chicago Marc Smith jette les bases d'un nouveau style de poésie et de joute oratoire qui va rapidement passer les frontières. Il est introduit en France au milieu des années 90 et c'est en 1996 que le premier album de Grand Corps Malade, « Spoken Word », permettra à un plus large public de découvrir cet art poétique.

Le Graffiti est le nom générique donné aux dessins ou aux inscriptions calligraphiées, peintes, ou tracées de diverses manières sur un support qui n'est pas prévu pour cela et qui est situé sur l'espace public. Ce type d'expression existe depuis l'Antiquité. Du « Merde César » des graffitis gaulois aux slogans du Mai 68, en passant par le métro de New York et le Grand Palais de Paris, clandestin ou autorisé, le graff délivre, par principe, un message social.

Anthiropoulou Stavroula*

Ermeides Oreste*

***ANTHIROPOULOU** Stavroula est née en Belgique. De langue maternelle française, elle vit en Grèce depuis 2000. Diplômée de l'université de langue et littérature française et d'un Master en Littérature française, elle enseigne le français comme langue étrangère (FLE) à Thessalonique dans une école privée. En parallèle, elle est dessinatrice de bandes dessinées aux éditions JEMMA PRESS et enseigne le dessin aux enfants du niveau primaire.

***ERMEIDES** Oreste a 29 ans et il est diplômé des départements de Langue et littérature françaises et d'Histoire (Université Aristote de Thessalonique). Il a participé à tous les expos BD du groupe Inkorrekt depuis 2009, il a crée la BD éducative « Histoires de Pella quotidienne » pour le Musé archéologique de Pella, et son fanzine, intitulé « Coupé », a été nommé comme meilleur autoédition dans les prix Comicdom 2014.

Titre : « La construction narrative d'une bande dessinée dans une classe de FLE »

La procédure de création d'une bande dessinée, combinée avec l'enseignement de la langue française, permettra d'établir une nouvelle approche entre l'enseignement et le divertissement.
La bande dessinée (BD) sera notre outil de base. À travers d'exemples, nous montrerons la procédure et les étapes nécessaires pour expliquer aux enseignants de FLE quels seront les éléments importants de la narration d'une BD, afin de pouvoir ensuite l'appliquer eux-mêmes en classe.
Avec les outils que nous donnerons à l'enseignant, il pourra adapter son cours en choisissant un sujet adéquat au vocabulaire de français qu'il aura fixé.

Comme activité ludique et pédagogique, nous avons proposé aux élèves de créer une bande dessinée.
Il n'est pas rare de retrouver des planches de BD (bandes dessinées) au sein de certaines méthodes didactiques de français. Cependant très peu de ces méthodes ont réellement réussi à l'utiliser comme un véritable outil d'apprentissage du français. Très souvent limitées à la compréhension écrite, les histoires racontées dans ces BD sont rarement considérées comme «des histoires ». Leurs scénarios sont trop focalisés sur le lexique du cours et non sur le développement d'une situation d'intrigue, ce qui a pour résultat de rarement éveiller l'intérêt de l'élève.
En approfondissant le problème, nous avons observé la passivité de cette activité, étant donné que l'élève se contente de lire la BD.
Nous avons donc préféré en faire une activité créative et ludique, autrement dit, la création même d'une bande dessinée.

Avant la réalisation d'une BD, il faut s'assurer des connaissances du public visé afin d' appliquer la méthode avec succès. Pour ce, il est préférable de définir ce qu'est la bande dessinée.
La BD est avant tout une histoire racontée à l'aide d'images. Et c'est dans la forme de sa narration que se cache toute sa particularité. Comme beaucoup d'arts, ceux-ci ne répondent pas à une règle unique. Cependant la règle la plus générale est qu'il s'agit d'une histoire qui est narrée par une suite d'images.

L16

Nous préférons préciser « image » car le dessin n'est pas l'unique forme représentative de la BD, par exemple celle-ci peut aussi contenir des photos. Ces images peuvent être accompagnées de texte, soit sous forme de dialogue (généralement contenu dans des bulles) ou bien sous forme de narration descriptive. (Voir image de droite)
La procédure à suivre afin d'incorporer l'activité créative d'une bande dessinée, consiste, en premier, à se fixer une thématique sur laquelle travaillera la classe. Le sujet choisi peut être en rapport avec un événement proche tel le carnaval, la Noël ou bien en rapport avec la méthode de FLE utilisée en classe afin de mettre en pratique le vocabulaire travaillé.
Il faut alors formuler une consigne que devront suivre

les élèves. Soit ceux-ci ont la liberté de réaliser le scénario qu'ils veulent à partir du moment où ils utilisent le lexique étudié, soit ils doivent développer un sujet donné en classe. Exemple : « Raconte ce que tu as fait le week-end dernier. »
Pour savoir laquelle des deux méthodes il convient d'utiliser, il faut prendre en compte plusieurs facteurs. Tout d'abord le temps. Cette activité peut facilement se placer à la dernière demi-heure du cours. En ce cas, vu la durée assez courte pour la réalisation, il est préférable d'opter pour une consigne déjà fixée. Alors que si l'activité est donnée en début de cours ou bien comme projet à réaliser à la maison, la limite de temps n'est plus un problème pour que les élèves réfléchissent à leur scénario. Il faut aussi prendre en compte l'âge des élèves à qui s'adresse ce type d'activité. Le public généralement visé est entre onze et quinze ans. Non pas que les élèves plus jeunes soient exclus de l'activité, mais ils auront davantage de difficultés à la réaliser. Pour cette raison, celle-ci devra être simplifiée. Quant à la tranche d'âge supérieure, ils risquent de ne plus montrer d'intérêt pour ce genre d'expression. Ainsi, en fonction de l'âge et du niveau de connaissance du français, le cours s'adapte en autorisant plus de liberté créative à une classe plus mature, mais peut toujours recourir au scénario déjà fixé si les élèves évoquent une quelconque difficulté.
Une problématique souvent rencontrée est l'incapacité de dessiner. Certains élèves éprouvent soit une incertitude de leur capacité soit un réel manque de créativité artistique. Il existe bien entendu une solution et celle-ci est d'avoir recours à l'art abstrait ou bien à de simples formes géométriques telles les célèbres aventures de Mister O de Lewis Trondheim, dont le personnage est un simple rond avec des yeux. À noter qu'il est important de laisser assez de liberté à l'élève dans la réalisation de sa bande dessinée car trop de consignes et de règles détruiraient le caractère ludique de l'activité.

La création d'une bande dessinée en classe de FLE peut s'avérer un outil pratique car il aide à la mémorisation de l'utilisation de la langue française. L'élève associe le lexique travaillé avec une image qu'il a lui-même réalisée ainsi qu'au scénario qu'il a développé. Cette activité a pour avantage de se renouveler facilement en changeant uniquement la thématique lexicale et peut ainsi être considérée comme une ressource supplémentaire à la méthode de FLE travaillée en classe.

Sept flèches dans un carquois

Sophia D. Christidou, Stavros E. Kamaroudis
Université de Macédoine occidentale, Département d'informatique et de télécommunications, Université de Macédoine occidentale, Kozani, Département de l'éducation primaire, Florina.
schristidou@uowm.gr, akamarou@uowm.gr

Introduction

Ce travail fait partie d'une thèse de doctorat et enregistre les comportements des traducteurs dans le cadre de l'utilisation de la langue grecque, dans les domaines spécifiques de la linguistique et de télécommunications, incluant les vues des étudiants de premier cycle , des diplômés de littérature étrangère de troisième cycle, des diplômés de l'éducation primaire et préscolaire ayant un niveau linguistique suffisant, et des traducteurs en relation avec les variations présentées dans l'exercice de conditions spécifiques en grec, dans les divers manuels universitaires. Cette recherche vise en particulier à mettre en valeur les stratégies de traduction utilisées par chaque traducteur. Parfois un accord général sur les choix proposés est trouvé, parfois, c'est la confusion qui règne, parfois c'est un terme grec, ou hellénisé qui est adopté, parfois c'est le terme étranger qui est conservé. Notre outil d'analyse a été des termes d'index et des questionnaires distribués à des étudiants traducteurs.

1. Linguistique

La terminologie scientifique de la linguistique dans la langue grecque, dérive, en partie, de la terminologie traditionnelle des études littéraires et historiques, qui dans de nombreux cas vient du terme grec et elle a été transférée littéralement dans d'autres langues, notamment en anglais. En plus de cette source, la terminologie moderne est surtout étrangère à travers des prêts de traduction auxquels tous ceux qui sont impliqués dans la recherche et l'enseignement en Grèce aboutissent nécessairement (Babiniotis 1998: 15-8). Gardons à l'esprit, par conséquent, que la terminologie scientifique est le produit de l'activité d'une recherche largement menée et diffusée par la langue anglaise. Parfois le rendement de la terminologie est sans importance puisqu'elle s'éloigne de termes généralement admis. «Toutes les publications des textes linguistiques en grec, soit directement, soit par la traduction, contiennent un grand degré de difficulté en ce qui concerne la performance et la consolidation de la terminologie, et souvent se différencient dans la performance d'un terme. Les facteurs qui contribuent à la difficulté accrue de la performance et de la consolidation de la terminologie, sont les suivants: 1) Les termes sont utilisés plusieurs fois dans la langue grecque pour décrire un seul terme scientifique ; 2) l'utilisation d'un seul terme pour la performance de divers termes scientifiques avec la moindre ou pas de relation entre eux» (Xydopoulos 2002: 495-506).

Le problème de la terminologie de la linguistique est devenue vraiment important pour les linguistes depuis plusieurs décennies et il a été longuement débattu par le passé dans des emplois qualifiés. On a révélé un certain nombre de considérations utiles comme la nécessité d'unifier la terminologie, les problèmes de traduction ainsi que des problèmes d'acceptabilité. Déjà en 1984, Pétrounias (1984: 30-2) décrit les facteurs qui influencent la compréhension de la terminologie scientifique grecque et, par extension, de la linguistique: 1) les termes scientifiques changent le contenu plus rapidement que les autres mots, parce que les conceptions scientifiques changent aussi vite. 2) probablement, pendant sa première création du terme n'était pas entièrement réussi. 3) Souvent il y a des termes qui ne correspondent pas étymologiquement au contenu. 4) Si un terme est adopté par une nouvelle langue comme un prêt direct, il est possible de trouver une erreur dans sa traduction. Enfin, 5) dans la langue grecque, selon Pétrounias, les possibilités pour créer de nouveaux mots grâce aux prêts romanes sont limitées en raison de la tradition savante.

Evidemment, ces facteurs sont applicables, même aujourd'hui où le problème de la terminologie de la linguistique persiste. Pour cette raison, nous avons choisi de regarder quatre œuvres linguistiques, parmi les plus importants du XXe siècle. Plus précisément, les paires de livres qui ont été sélectionnées sont les suivantes:

a1) André Martinet (1980*), Eléments de linguistique générale*, Paris, Librairie Armand Colin. et

a2) Agathoclès Charalampopoulos (1987), *Eléments de linguistique générale* (en grec), Thessalonique, Fondation Manolis Triantafyllidis. [Αγαθοκλής Χαραλαμπόπουλος (1987), *Στοιχεία γενικής γλωσσολογίας*, Θεσσαλονίκη, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη]

b1) Ferdinand de Saussure (1916), *Cours de linguistique générale*, 5eme édition, Paris-Lausanne, Payot. et

b2) Fotis D. Apostolopoulos (1979), Cours de linguistique générale (en grec), Athènes, Papazisis. [Φώτης Δ. Αποστολόπουλος (1979), *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*, Αθήνα, Παπαζήσης]

c1) Noam Chomsky (1957), *Structures syntaxiques*, La Haye, Mouton. [Noam Chomsky (1957), *Syntactic structures*, Hague, Mouton.] et

c2) Fotis Kavoukopoulos (1991), *Structures syntaxiques*, Athènes,Editions Neféli. [Φώτης Καβουκόπουλος (1991), *Συντακτικές δομές*, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη]

d1) John Lyons (1981), *La langue et linguistique. Une Introduction*, Cambridge, Université de Cambridge. [John Lyons (1981), *Language and linguistics. An Introduction*, Cambridge, University of Cambridge] et

d2) Anna Anastassiadis-Symeonidis, Zoi Gavriilidou, Angeliki Efthymiou (2003), *Introduction à la linguistique théorique*, Athènes, Metaichmio. [Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ζωή Γαβριηλίδου, Αγγελική Ευθυμίου (2003), *Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία*, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο]

1.2 Télécommunications

L'étude concerne des textes de manuels universitaires technologiques sur les antennes de télécommunication, car c'est un secteur dont l'histoire est relativement récente. La domination de l'anglais dans la traduction vers le grec est absolue, puisque les innovations et les inventions ont leur siège surtout aux États-Unis et à la Grande- Bretagne. Depuis la première étude de ces traductions, on a observé que les traducteurs utilisaient les termes anglais très souvent inchangés-non traduits, et le résultat était une traduction qui présentait une image semblable à celle de «franco-levantin» du siècle précédent. De plus, bien que généralement on considère que le vocabulaire technique spécialisé se caractérise par une monosémie fondée sur l'ancien point de vue de la linguistique, l'étude révélait que dans la plupart de ces traductions il demeurait de nombreuses ambiguïtés, et des multiformes. La situation était encore plus compliquée à cause de l'introduction constante de nouveaux termes, utilisés par des scientifiques de télécommunications étrangères, et à cause de la coexistence de différents termes anglo-américains et de provenance latine, sans adoption définitive par la communauté scientifique. Après les premières traductions officielles et après un effort pour bien traduire les mots en grec grâce à des traducteurs ou des scientifiques du secteur des télécommunications, on utilisait le terme grec aussi bien que le terme anglais. Il s'agissait généralement du résultat de la traduction mot à mot, ce qui pourrait être caractérisé comme une période de transition.

Par ailleurs, nous avons voulu étudier quatre paires de textes de manuels universitaires de télécommunication qui ont été rédigés et traduits après 1998. Les paires de livres qui ont été sélectionnées sont les suivants:

a1) Herbert Taub - Donald L. Schilling, (1986), *Principes de systèmes de communication*, Singapour, McGraw-Hill Book Company. [Herbert Taub-Donald L. Schilling, (1986), *Principles of Communication Systems*, Singapore, McGraw-Hill Book Company] et

a2) Herbert Taub - Donald L. Schilling, Tsikis K. George - Koukourlis Sotirios S. (2005), *Principes de systèmes de télécommunication*, Thessalonique, Prentice Hall. [Herbert Taub-Donald L. Schilling, Τσίκης Κ. Γεώργιος-Κουκουρλής Σωτήριος Σ. (2005), *Αρχές τηλεπικοινωνιακών συστημάτων*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Τζιόλα.]

b1) John D. Kraus, (1988), *Antennes*, Singapour, McGraw-Hill Book Company. [John D. Kraus, (1988), *Antennas*, Singapore, McGraw-Hill Book Company] et

b2) John D. Kraus, Kotsos Basil (1998), *Antennes*, Thessalonique, Prentice Hall. [John D. Kraus, Κώτσος Βασίλειος Α. (1998), *Κεραίες*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.]

c1) Maral Gérard - Michel Bousquet, (2009), *Les systèmes de communication par satellite, systèmes, techniques et technologie*. Angleterre, John Wiley and Sons Ltd. [Maral Gerard-Bousquet Michel, (2009), *Satellite Communications Systems, Systems, Techniques and Technology*, England, John Wiley and Sons LTD.] et

c2) Maral Gérard - Michel Bousquet, Vardiampasis John. Od.- Chatzarakis George E. (2013), *Les communications par satellite*. Systèmes, techniques et technologies, Thessalonique, Prentice Hall. [Maral Gerard-Bousquet Michel, Βαρδιάμπασης Ιωάννης. Οδ.- Χατζαράκης Γεώργιος Ε. (2013), *Δορυφορικές Επικοινωνίες. Συστήματα, Τεχνικές και Τεχνολογία*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.]

d1) Govind P. Agrawal, (1997), *Systèmes de Communication en Fibres Optiques*, Angleterre, John Wiley and Sons Ltd. [Govind P. Agrawal, (1997), Fiber-Optic Communications Systems, England, John Wiley and Sons LTD.] et

d2) Kotsos Basil (2001), *Systèmes de Communication en Fibres Optiques*, Thessalonique, Prentice Hall. [Κώτσος Βασίλειος Α. (2001), *Συστήματα Επικοινωνιών με Οπτικές Ίνες,* Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.]

1.3 Étude des indices

L'analyse approfondie des termes d'index – les originaux et les traductions ont été fondés sur les stratégies de traduction développées par les études du traducteur et professeur de l'Université de Namur Dirk Delabastita (1989: 193-218), en se fondant sur la technique des anciens orateurs latins présentés par Heinrich Lausberg (1973, 1998) dans une étude approfondie de la figure de style utilisée par les anciens orateurs grecs lors des discours de l'agora. Les orateurs latins ont copié ces figures pour leurs propres besoins de développement de l'art de la rhétorique, en commençant par Cicéron. La typologie comprend les stratégies de traduction suivantes:

a) Repetitio : Le rendu est représenté de la même façon que la répétition.

b) Adiectio : La traduction est représentée par un ajout.

c) Detractio : La performance est incomplète, elle contient une abstraction.

d) Transmutatio : Les composants du rendu se présentent avec une structure intérieure légèrement différente de la traduction et ses relations textuelles internes ont subi une transformation.

e) Substitutio : La traduction est représentée par le élément tout à fait différent et elle subit un remplacement sémantique.

Tout cela est destiné au cadre lexical, sémantique et morphosyntaxique. Donc, il y a une variation de detractio, où tous les éléments du point de traduction sont éliminés. Ce cas est considéré comme une stratégie différente appelée (f) deletio (suppression). Enfin, on ajoute le terme anglais (g) non - traduction dans les cas:

i) où pratiquement il n'y a aucun effort de traduction et où le terme apparaît comme la langue source, sans transcription,

ii) lorsque l'effort de translation se produit dans la moitié : par exemple, une condition complexe, dans lequel la première partie reste dans la langue- source sans transcription, et la seconde se traduit dans la langue cible avec certaines des stratégies ci-dessus,

iii) Lorsque il se produit une omission de référence du terme de l'indice grec,

iv) quand il reste dans la langue source des acronymes et des noms propres, sans transcription,

v) lorsque le mauvais choix des stratégies mentionnées ci-dessus conduit à une traduction incorrecte, ce qui est également une erreur scientifique (Christidou 2007: 36).

Selon cette typologie, les termes qui se trouvent dans les indices aussi que dans les textes, sont d'abord étudiés. L'enregistrement se fait selon l'ordre alphabétique de l'index dans la langue source (anglais). Lorsqu'ils existent, on observe que dans la même entrée il y a certaines variations de l'apparition du terme, même si les entrées se trouvent dans le même répertoire.

Dans ce cadre, on présente l'image globale de la parole et puis on analyse chaque terme séparément. S'il y a des termes de l'indice grec qui n'existent pas en anglais, on les enregistre séparément. Ensuite, on a l'explication de la stratégie de la traduction et de la discussion de la procédure suivie. De plus, il s'ensuit une recherche lexicographique et bibliographique, et si une proposition est réalisable ou nécessaire on aura une performance plus solide. Enfin, il y a une analyse statistique de la fréquence des stratégies de traduction pour tirer des conclusions sur les décisions des traducteurs.

	Introduction to theoretical linguistics	Syntactic structures	Éléments de linguistique générale	Cours de linguistique générale	Συνολικά	
Repetitio	2042	565	263	314	***3184***	***78%***
Transmutatio	168	85	37	90	***380***	***9%***
Non-translation	10	0	31	49	***90***	***2%***
Adiectio	66	15	4	2	***87***	***2%***
Detractio	21	19	0	0	***40***	***1%***
Deletio	11	0	0	1	***12***	***0%***
Substitutio	256	3	26	6	***291***	***7%***
	2574	***687***	***361***	***462***	***4084***	***100%***

	Principles of Communication Systems	Antennas	Fiber-optic communications	Satellite communications systems	Συνολικά	
Repetitio	116	353	212	303	984	***11%***
Transmutatio	356	684	957	871	2868	***32%***
Non-translation	390	814	835	1149	3188	***35%***
Adiectio	48	164	292	491	995	***11%***
Detractio	65	55	81	132	333	***4%***
Deletio	36	13	24	29	102	***1%***
Substitutio	44	148	281	116	589	***6%***
	1055	***2231***	***2862***	***3091***	***9059***	***100%***

1. Cadres de fréquence des stratégies de traduction

En conclusion, nous pouvons dire qu'en termes de textes linguistiques, l'option de traduction qui domine est le repetitio et cela parce que a) les traductions des textes originaux sont loin chronologiquement de leur écriture et par conséquent leur performance en grec a été consolidée en grec, b) les termes sont surtout d'un mot et ainsi leur performance est moins problématique. En ce qui concerne les textes de télécommunications, les options de traduction qui dominent sont la 'transmutatio' et la 'non translation' car a) les traductions de textes originaux ont été réalisées dans un temps très court après leur écriture de sorte que leur rendement n'est pas encore consolidé dans les télécommunications et leur communauté scientifique b) avec l'évolution rapide de la technologie se créent de nouvelles conditions, en particulier dans les pays anglo-saxons, il y a alors une nécessité de proposer une nouvelle traduction et c) la plupart des termes sont complexes et donc plus problématiques. (Voir Christidou 2007 et 2014)

2. Enquête fondée sur le questionnaire

En ce qui concerne les textes linguistiques a lieu une sélection des termes qui apparaissent dans le texte de la traduction et constituent la base de la création du questionnaire. Ces options sont appelées «textes de référence» ou «conditions» et sont placées dans la première colonne du tableau du questionnaire. Dans la deuxième colonne on voit la «Proposition de textes» ou la «Performance», tandis que dans la troisième colonne, il y a les réponses qui ont la forme de choix multiples. Les questions auxquelles il faut répondre sont au nombre de 12 au total (6 pour les textes linguistiques en anglais et 6 pour le français, ainsi que 7 conditions pour chaque langue). Les questions sont divisées en deux catégories, celles dans lesquelless trois réponses sont données pour une question et dont une seule est correcte, tandis que les deux autres sont trompeuses (Tsopanoglou 2000: 91) et celles dans lesquelles il y a plusieurs propositions dans des phrases avec leurs traductions respectives et les répondants sont invités à choisir celles qu'ils considèrent eux comme correctes.

Ceci est l'un des tests d'aptitude spéciale (tests psychométriques spécifiques d'aptitude) pour mesurer une connaissance hautement spécialisée en langues, surtout au niveau des paramètres scientifiques. Il est pondéré, car cela est commun pour tous les répondants et tous les degrés sont comparables (Alexopoulos 1998: 14). De plus, pour répondre au questionnaire il nous faut la correspondance de données dans la première colonne avec les éléments de la seconde, ce qui réduit de façon satisfaisante la probabilité de réponses par tâtonnements, en assurant la fiabilité du questionnaire. Sa validité est assurée par le fait qu'il s'agit d'un test de rapidité, d'un délai de 15 minutes fixé par ma présence physique dans les amphithéâtres où les questionnaires ont été distribués. Pour les questionnaires qui ont été envoyés sur internet, on a ajouté 2 minutes de plus, afin de recevoir les réponses, ce qui fait un total de 17 minutes. La proportion des propositions reçues par voie électronique était petite (11%) par rapport à ceux qui ont été distribués dans les salles de l'université. A propos du nombre de questionnaires reçus (102) Kline (voir Alexopoulos 1998: 79) estime que «statistiquement l'échantillon de 100 personnes est suffisant pour être crédible. " L'homogénéité des sujets dont le point commun est la connaissance du domaine scientifique de la linguistique, permet la généralisation des résultats, assurant ainsi la validité externe du questionnaire. Parallèlement le groupe de sujets qui ont participé à l'enquête peut est représentatif de la population, car il comprend les hommes et les femmes, les personnes provenant de diverses régions de la Grèce (les grands centres urbains et les petites villes) ainsi que des personnes provenant de régions de niveau socio-économique supérieure et inférieure (Alexopoulos 1998: 58). Selon cette base on a les conditions nécessaires comme la représentativité et la taille de l'échantillon pour la construction des questionnaires (Alexopoulos 1998: 79). Après avoir recueilli les réponses, ce dossier statistique nous conduit à des conclusions sur les attitudes des sujets concernant l'utilisation de la langue grecque dans le domaine de la linguistique.

2.1 Répartition des questionnaires et des données démographiques basées sur les sujets de la recherche

La plupart des questionnaires ont été distribués dans les salles de cours de l'Université Aristote de Thessalonique, de l'Université de Macédoine Occidentale à Florina et certains ont été donnés aux enseignants ainsi qu' aux professeurs de français et aux traducteurs, tandis qu'une petite partie a été envoyée par voie électronique dans les différentes villes de Grèce. Pour les fins de cette enquête, un total de 51 questionnaires a été partagé pour le français. Les réponses des questionnaires ont été renvoyées par 26 personnes de 20-25 ans, 10 personnes de 25-35 ans et 15 de 35 ans dont 4 hommes, et 47 femmes. Tous les répondants ont un diplôme universitaire. 7 ont un master, 7 sont diplômés dans une spécialités qui n'est pas liée à la linguistique, la traduction ou l'enseignement, et 12 ont un diplôme de master lié à la linguistique, la traduction ou de l'enseignement. Tous les 51 répondants ont comme langue maternelle le grec sauf 2 qui sont bilingues. Parmi les répondants, 8 ont une expérience professionnelle en traduction, 2 ont travaillé en agence de traduction tandis que 8 ont travaillé comme traducteurs indépendants (freelance). Sur les 51 répondants, en plus de la langue française, 42 connaissent l'anglais et 21 connaissent aussi une autre langue (italien, allemand, espagnol, portugais, l'esperanto, etc.).

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΟΡΟΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ
Mais qu'est-ce que **la langue**? Pour nous elle ne se confond pas avec **le langage**; elle n'est qu'une partie déterminée, essentielle, il est vrai. C'est à la fois un produit social de la faculté du langage et un ensemble de conventions nécessaires; adoptées par le corps social pour permettre l'exercice de cette faculté chez les individus. (F.de Saussure (1979). *Cours de linguistique générale*, édition critique préparée par Tullio de Mauro, Paris, Editions Payothèque, p.25)	Ποια από τις τρεις μεταφράσεις θεωρείτε πως είναι η καταλληλότερη για την απόδοση των "**la langue**" και "**le langage**";	Α) Γλώσσα και ομιλία ☐ Β) Λόγος και ομιλία ☐ Γ) Γλώσσα και Λόγος ☐

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ
Les **exclamations** très voisines des onomatopées, donnent lieu à des remarques analogues et ne sont pas plus dangereuses pour notre thèse. (F.de Saussure (1979). *Cours de linguistique générale*, édition critique préparée par Tullio de Mauro, Paris, Editions Payothèque, p.102)	Α)Οι **αναφωνήσεις** που συγγενεύουν πολύ με τις ονοματοποιίες προσφέρονται σε ανάλογες παρατηρήσεις και δεν είναι πιο επικίνδυνες για τη θέση μας. (F. de Saussure, *Μαθήματα Γενικής γλωσσολογίας*, Μετάφραση- Επιμέλεια: Φ. Δ. Αποστολόπουλος, (1979), Εκδόσεις Παπαζήση, σ.102) Β)Τα **επιφωνήματα** που συγγενεύουν πολύ με τις ονοματοποιίες προσφέρονται σε ανάλογες παρατηρήσεις και δεν είναι πιο επικίνδυνα για τη θέση μας. (Γαλλο-ελληνικό λεξικό ΚΑΟΥΦΜΑΝ, Librairie Kauffmann, Αθήνα, 2004)	Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι η καταλληλότερη απόδοση του όρου **"l'exclamation"**, σύμφωνα με το γαλλικό κείμενο αναφοράς; Α) ☐ Β) ☐

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ
On a souvent considéré les processus de renouvellement des moyens linguistiques comme se plaçant en marge du fonctionnement normal de la langue. On a même voulu y voir les manifestations **d'un langage affectif** distinct du langage grammatical. (A. Martinet (1991). *Eléments de linguistique générale*, Troisième édition Editions Armand Colin, 1991, p. 193) **Définition du terme "le langage affectif"**: *"On appelle **langage affectif ou expressif** celui qui traduit l'intérêt personnel que nous prenons à nos paroles par une manifestation naturelle et spontanée des formes subjectives de la pensée".* J. Dubois, M. Giacomo, L. Guespin, C. Marcellesi, J-B Marcellesi ; J-P. Mével, *Dictionnaire de linguistique*, Editions Larousse, 2002, p.20	Συχνά θεωρήθηκε ότι οι διαδικασίες ανανέωσης των γλωσσικών μέσων τοποθετούνται στο περιθώριο της κανονικής λειτουργίας της γλώσσας. Μερικοί μάλιστα προχώρησαν ως το σημείο να τις δουν ως τα φανερώματα μιας **αφεκτιβικής γλώσσας** διαφορετικής από τη γραμματική γλώσσα.. (A. Martinet (1991), *Στοιχεία γενικής γλωσσολογίας*, Μετάφραση-Επιμέλεια: Α. Λ. Χαραλαμπόπουλος, Ινστιτούτο Νεοελληνικών σπουδών, ΑΠΘ, 1997 , σ.217)	Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι η καταλληλότερη απόδοση στα ελληνικά του όρου **"le langage affectif"** σύμφωνα με τα κείμενα και τον ορισμό της στη γαλλική γλώσσα; Α)Συναισθηματικός Λόγος ☐ Β)Συναισθηματική Γλώσσα ☐ Γ) Εκφραστικός Λόγος ☐

2. Cadres des questions et réponses

2.3 Détecter la phrase correcte

Dans la première question du questionnaire français, concernant les performances de «langue» et «langage» et comme il n'y a pas une correspondance précise à la performance de ces termes, les résultats étaient attendus et justifiés dans une certaine mesure. Statistiquement, le premier choix était la performance «Langue et parole» avec un taux de préférence dans les résultats regroupés de 56,9 %, suivie par la performance de «langue et parole» avec un taux de préférence de 41,2%, et la troisième série était la performance «Parole et langage» avec un taux de préférence 2 %. Selon les catégorisations les plus analytiques, la performance «Langue et parole» a également révélé le taux le plus élevé de préférence tandis que le rendement «parole et langage» le plus bas. La catégorie de la maîtrise grec-français était une exception, car la performance «Langue et Parole» a réuni le taux de 87,5%, comparativement au taux de 12,5%. On a l'impression que les élèves de la maîtrise grec-français sont affectés par le fait que le 'langage' dans la langue grecque ressemble avec le mot «parole» comme il a été mentionné dans le Dictionnaire du socle commun de grec moderne Manolis Triantafyllidis et le Dictionnaire du grec moderne George Babiniotis. Dans le dictionnaire linguistique français-français de Larousse, le terme "langage " est défini comme la capacité naturelle de l'homme à communiquer grâce à un système des signes sonores (ex. la langue comme un instrument) en activant une technique physique complexe et nécessite l'existence d'une fonction symbolique et nécessairement les organes vocaux congénitales. Dans le même dictionnaire, le terme « langue », est défini comme un instrument de communication- un système des signes sonores spécifiques de membres d'une communauté particulière.

Dans la deuxième question du questionnaire français, et concernant la performance de "exclamation", nous avons remarqué que tous les répondants, tant aux résultats globaux qu'aux autres catégorisations, ont préféré la performance "interjection" plus que le terme 'exclamation". Les définitions relatives dans le dictionnaire grec commun moderne de la Fondation Manolis Triantafyllidis sont les suivantes: 'exclamation' est le terme qui consiste à insérer les mots ou les expressions qui contiennent l'invocation, la prière, exprimant l'admiration etc. 'Interjection' est la voix ou un mot qui révèle l'intense sentiment ou une émotion. Dans le même cadre, étant données les définitions dans le Dictionnaire linguistique du français Larousse et comme il ressort de nos recherches, dans ce dictionnaire ainsi que dans le Dictionnaire français-grec de Tsigaridas, on utilise le mot " interjection" pour exprimer l' " exclamation «. Probablement, les répondants ont été influencés par les grammaires traditionnelles, où généralement, la différence entre ces termes est subtile». Dans la quatrième question des questionnaires en français, la connaissance ou l'utilisation du terme "langage affectif" Option C (la «parole expressive"), qui est correct, avait la plus forte influence. Dans l'option des résultats, le choix A a recueilli 31,4 % des parts, le taux de B était de 7,8 % et pour l'option C, le taux était de 60,8 %. Dans les autres classements, on a eu aussi des pourcentages correspondants, à l'exception de la faculté de pédagogie de l'enseignement primaire de Florina, où l'option A a recueilli 60% suivi d'options B et C avec 20% chacun, car les termes étaient mieux compris. Selon Le dictionnaire linguistique du français Larousse la définition du terme «langage affectif» est «ce qui se traduit comme un intérêt personnel résultant de nos mots à travers une manifestation naturelle et spontanée de formes subjectives de la pensée». On souligne que la performance «langue affective» a été exclue en tant qu'option dans les réponses puisque le terme n'a pas été trouvé dans les dictionnaires de terminologie grecs, ni dans les textes parallèles sur Internet (sauf une référence dans un texte de M. Setatos intitulée "Observations linguistiques concernant les verbes du grec moderne commun "qui se réfère à J. Lyons, 1977), mais aussi incompatible avec les convictions des auteurs de travail sur l'utilisation de termes hellénisés.

3. Conclusions

Les résultats ont montré la différenciation des attitudes et des choix des deux traducteurs de livres universitaires ainsi que dans les sujets de recherche au questionnaire et ils ont confirmé notre hypothèse sur le problème de la traduction des termes linguistiques en grec ainsi que la controverse qui existe dans leur performance.

Ce que nous pouvons observer est que la terminologie dans ses difficultés générales surtout dans les notions de langue - langage - parole n'est pas satisfaisante et généralement acceptable et, aujourd'hui encore, et on est encore à la recherche de solutions. En outre, dans le même contexte de la linguistique théorique il y a des termes qui sont ambigus et utilisés avec une signification différente à chaque fois en fonction des contextes (par exemple la grammaire - générative, traditionnelle, descriptive, diachronique et autres). Nous croyons que les théoriciens grecs de la linguistique en utilisant, autant que possible une terminologie univoque, doivent certainement essayer d'introduire les néologismes de langue grecque avec des mots grecs et non «hellénisés».

Bibliographie:

Alexopoulos, D. (1998*). Psychométrie*, Athènes: Ellinika Grammata. [Αλεξόπουλος, Δ. (1998). *Ψυχομετρία*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.]

Clairis, Ch. - Babiniotis, G. (1999). *Grammaire du grec moderne, Structurelle – Fonctionnelle, Communicative,* Athènes: Ellinika Grammata*.* [Κλαίρης, Χ. – Μπαμπινιώτης, Γ. (1999). *Γραμματική-της-Νέας-Ελληνικής, Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.]

Babiniotis, G*.* (2005[2]). *Dictionnaire de la langue grecque moderne avec des commentaires sur le bon usage de la langue*, Athènes: Centre de lexicologie [Μπαμπινιώτης, Γ. (2005[2]), *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας με σχόλια για τη σωστή χρήση της γλώσσας*, Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.]

Batsalia, Fr., Sella-Mazi, E. (1994). *Approche linguistique de la théorie et de l'enseignement de la traduction: morphosyntaxique, lexicale, sémantique, stylistique et les changements faits dans le processus de traduction de l'allemand vers le grec. La détermination du degré de difficulté des textes à traduire,* Corfou: Université Ionienne. [Μπατσαλιά, Φ., Σελλά-Μάζη, Ε. (1994). *Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης: μορφο-συντακτικές, λεξιλογικές, σημασιολογικές, υφολογικές και πραγματολογικές μετατοπίσεις κατά τη διαδικασία της μετάφρασης από τη Γερμανική προς την Ελληνική και καθορισμός του βαθμού δυσκολίας των προς μετάφραση κειμένων*, Κέρκυρα: Ιόνιο Πανεπιστήμιο.]

Christidou, S. (2007). *Difficultés de traduction des textes académiques Télécommunications (anglais <> grec). Evaluation de comportements traductifs. Accessible en ligne à* http://invenio.lib.auth.gr/record/100715/files/gri-2008-1031.pdf [Χρηστίδου, Σ. (2007). *Μεταφραστικές Δυσκολίες Ακαδημαϊκών Κειμένων Τηλεπικοινωνιών (Αγγλική <>Ελληνική). Αξιολόγηση Μεταφραστικών Συμπεριφορών*. Προσβάσιμη στο Διαδίκτυο στο http://invenio.lib.auth.gr/record/100715/files/gri-2008-1031.pdf]

Christidou, S. (2008*).* Les difficultés dans la traduction des textes de manuels universitaires de Télécommunications (anglais <> grec). Evaluation de Comportements traductifs*, APLF Communication 99 p. 13-25.* [Χρηστίδου, Σ. (2008), Μεταφραστικές Δυσκολίες Ακαδημαϊκών Κειμένων Τηλεπικοινωνιών (Αγγλική<>Ελληνική). Αξιολόγηση Μεταφραστικών Συμπεριφορών, *APLF Communication* 99 σελ. 13-25.]

Delabastita, D. (1989), La traduction et la communication de masse: Film et Télévision, la traduction en tant que preuve de la dynamique culturelle, *Babel, Vol.35: 4,* p.193-218. [Delabastita, D. (1989), Translation and mass communication: Film and T.V. translation as evidence of cultural dynamics, *Babel,* vol.35:4, pp.193-218.]

Petrounias, E. (1984). *Grammaire grecque moderne et analyse comparative.* 1er Vol. Thessalonique: University Studio Press [Πετρούνιας, Ε. (1984). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. 1ος Τόμ. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.]

Schaffner, C. et Adab, B. (2000), *Développer l'application de compétences,* Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins. [Schäffner, C. and Adab, B. (2000), *Developing Translation Competence*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.]

Tsopanoglou, A. (2000). *Méthodologie de la recherche scientifique et ses applications pour l'évaluation de la formation linguistique,* Thessalonique, Editions Ziti. [Τσοπάνογλου, Α. (2000). *Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας και εφαρμογές της στην αξιολόγηση της γλωσσικής κατάρτισης*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη.]

Xydopoulos, G (2002*). Les problèmes de performance de terminologie linguistique de l'anglais vers le grec, Actes du 22ème colloque annuel du Département de linguistique (études sur la langue grecque 22) (de p.495-506). Thessalonique, Université Aristote* [Ξυδόπουλος, Γ. Προβλήματα απόδοσης των Γλωσσολογικών Όρων από την αγγλική στην ελληνική*, Πρακτικά της 22ης ετήσιας συνάντησης του τομέα γλωσσολογίας (Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 22) (σσ.495-506). Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ. 2002]

Par Maria Malouta prof. de français (MSc & Phd Université Aristote)

Suggestions pour des activités expérientielles sur l'Enseignement Secondaire grecque à propos du cours de « l'orientation professionnelle» fait par un professeur de français. (Προτάσεις για βιωματικές δράσεις στην ελληνική Δευτεροβάθμια από καθηγητή Γαλλικών ενόψει της διδασκαλίας του « σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού»)

Lorsqu' on m'a demandé à enseigner le cours de «l'orientation professionnelle» pour la première fois au gymnase grec, sans avoir l'expertise requise dans ce sujet, j'ai pensé que normaliser un enseignement basé sur le manuel scolaire, cela ne donnera pas les résultats qu'on attend. De cette manière, je pensais qu'une approche expérientielle pourrait attirer l'intérêt des élèves à comprendre la valeur du cours.

Après avoir pensé tout cela, J'ai commencé à être en contact avec des professionnels, parce que selon moi, ce serait bon pour les élèves de leur visiter une fois par semaine pendant ce cours, en offrant leurs connaissances personnelles sur le sujet de leur profession.

D' abord, j'ai invité un Psychologue après avoir réalisé une détection sur les besoins et les intérêts des élèves que je mis en place à travers un questionnaire.

Le Psychologue leur a expliqué la façon d'exercer sa profession, ses études, les conditions, les heures de travail, les résultats et la manière de donner des conseils aux patients. Ensuite, Il y avait un barrage de questions des élèves, exprimant leurs opinions, leurs questions et leur intérêt sur ce sujet.

Pendant le prochain cours, un Journaliste a été demandé afin de présenter sa profession comme journaliste et aussi comme présentateur à la télé. Les élèves ont assisté à une présentation de l'entreprise, le lieu de son travail, via une téléconférence reliée à la salle de classe éditorial du journal.

En raison de mon expérience comme Professeur de français, j'ai présenté à mes élèves le profil de ma profession, la façon de l' exercer, mes études, les 'outils' et les compétences nécessaires pour devenir enseignant, liées aux expériences et connaissances quotidiennes. Nous avions donc l'occasion de naviguer sur l'Internet, regarder attentivement les autres enseignants de la langue française à l' étranger qui enseignaient dans les écoles, et en même temps comparant le mode d'enseignement, la méthodologie, le système éducatif des autres pays.

Une Infirmière et un Médecin nous a invité à un centre médical de la ville, selon notre demande, afin de nous présenter le profil professionnel du secteur de la santé, étant donné qu il est particulièrement primaire et utile dans notre vie.

Une Assistante Sociale nous a parlé de problèmes quotidiens de la famille à propos de la crise économique. Les problèmes s'augmentent à cause de la crise et du manque de la communication entre les membres de la famille. Donc, elle doit intervenir, donner des solutions, empêcher les difficultés, réunir les membres de famille.

Un électricien et un Plombier, diplômés, ont visité notre classe au gymnase afin de souligner l'importance et la nécessité de professions techniques et le manque de chômage dans ce secteur.

Un Agronome et un Forestier nous ont présenté leur profession à propos de notre visite dans la nature. Il nous ont expliqué les difficultés de leur profession et les étudiants ont été impressionnés par les activités de ces personnes, empêchant beaucoup de fois la destruction de la flore du pays.

A vrai dire, l'apprentissage expérientiel est l'approche primaire et méthodologique des programmes scolaires (curriculum) de l'étranger. Ces approches pédagogiques pourraient être appliquées aux programmes scolaires grecs, combinant la connaissance avec la pratique quotidienne.

BIBLIOGRAPHIE

- Duru-Bellat M., Mingat A., « Orientation scolaire et mécanismes institutionnels mesures des inégalités sociales en France depuis trente ans et comparaisons internationales » , PULIM, Presses de l' université de Limoges et du Limousin, 1992,73.
- Duru-Bellat M., VAN Zanten A., « Sociologie de l' école », Armand Colin/Paris, 2002, 252.
- Berthelot J.-M., «école, orientation, societé», Puf/Paris,1993, 192.
- Caille J.-P., Lemaire S., Vrolant M.-C., «Filles et garçons face à l'orientation», Note d' information avril 2002, n° 02.12, 1-6.
- http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php?course=dsgym-c111.

Η **Ζωή Σαμαρά** είναι καθηγήτρια στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και διδάσκει Θεωρία της Λογοτεχνίας και του Θεάτρου. Έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και σε πανεπιστήμια του εξωτερικού. Από τις δημοσιεύσεις της στην Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ελβετία, τη Γερμανία, τις ΗΠΑ, τον Καναδά, αναφέρουμε ενδεικτικά τα βιβλία "Le Regne de Cronos" (Παρίσι, 1983), "Προοπτικές του Κειμένου" (Θεσσαλονίκη, 1987), "Υπόκριση θεατρικού λόγου" (Θεσσαλονίκη, 1996), το ανθολόγιο "Φωνή από την άλλη ακρογιαλιά: Μίλτος Σαχτούρης" (Αθήνα, 1997), τον συλλογικό τόμο "Montaigne: Espace Voyage Ecriture" (Παρίσι, 1995), το αφιέρωμα "Approches bachelardiennes des oeuvres litteraires" (Τύμπινγκεν, 1996) και τα άρθρα "Le lecteur bon nageur", "Poetique du non", "Le sens comme reflet", "Ποιητής: εβενουργός της νύχτας", "Γυνή πολύτροπος".

«Με μια αυτοανθολόγηση της ίδιας της ποιήτριας συλλογών της από το 1994 και μετέπειτα και τη μετάφρασή τους στα γαλλικά από την Πολυτίμη Μακροπούλου, επίκουρη καθηγήτρια στον Τομέα Λογοτεχνίας του τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής σχολής του Α.Π.Θ., εγκαινιάζεται η σειρά «Λογοτεχνική βιβλιοθήκη / Κείμενα» του νέου λογοτεχνικού περιοδικού *Θευθ, οι δυο όψεις της γραφής*. Ο τίτλος, *Το μυστικό του τετραδίου*, δανεισμένος από ποίημα της πιο πρόσφατης συλλογής της, *Είδα τις λέξεις να χορεύουν* (Εκδόσεις Γκοβόστη, 2015), μοιάζει υποσχετικός αποκαλύψεων σχετιζόμενων με τη γραφή. Και είναι η ποιητική γραφή, όντως, και το μυστικό της ή, καλύτερα, το μυστήριό της, μόνιμος προβληματισμός και θεματική στο έργο της Σαμαρά..»

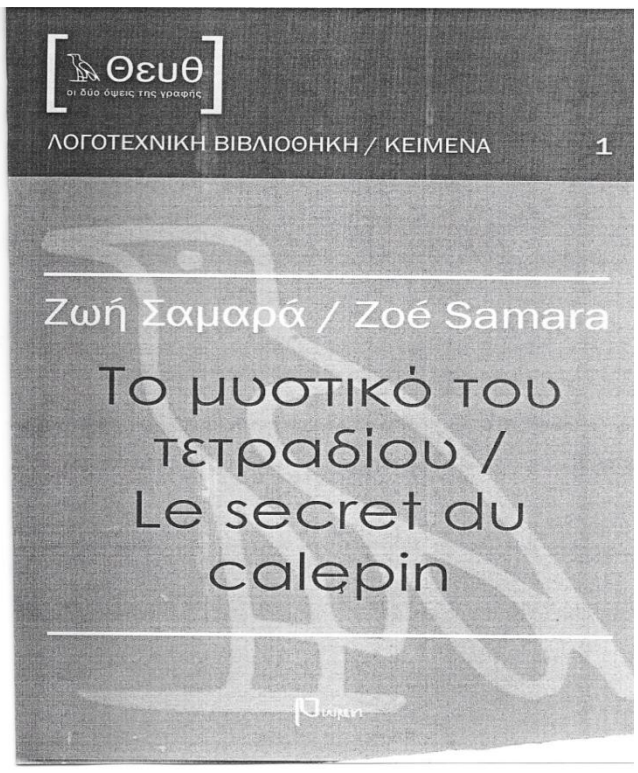

Μετουσίωσις

Άρτος να γίνω
να θρέψω
τις Ινδίες της Γης

Οίνος να γίνω
να μεθύσω
τις Μπιάφρες του σύμπαντος

Γροθιά να γίνω
στους λαούς
Τίμιο Δώρο
να την προσφέρω

Να σηκώσουν ξανά το κεφάλι
Από ψηλά
τους δήμιους
να
αντικρίσουν

70

Transsubstantiation

Que je devienne le pain
qui nourrira
les Indes de la Terre

Que je devienne le vin
qui enivrera
les Biafras de l'univers

Que je devienne le poing serré
qu'en Sainte Offrande
je porterai aux peuples

Qu'ils puissent enfin lever la tête
et de haut
braver
leurs bourreaux

71

(Απόσπασμα από κριτική Μαρίας Λιτσαρδάκη, Αναπληρώτριας Καθηγήτριας Γαλλικής γλώσσας και Λογοτεχνίας, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας Α.Π.Θ., Διάστιχο, 17 Νοεμβρίου 2015)

http://diastixo.gr/kritikes/poihsh/4490-to-mistiko-tou-tetradiou

Groupe hellénophone de Tours

Fondée en dehors de toute idéologie politique, philosophique ou religieuse, l'association ***Touraine Inter-Âges Université*** fut créée voici 40 ans par la municipalité de Tours afin de proposer à ses membres retraités un ensemble d'activités culturelles et de loisirs.
Les modalités d'inscription sont réservées aux personnes de plus de 40 ans qui sont soit retraitées, soit en préretraite ou au chômage. Due à la multiplicité des activités proposées l'association a connu un succès grandissant et de quelques centaines de membres lors de sa création, *Touraine Inter-Âges* (T.I.A.) a dépassé maintenant la barre symbolique des 3.000 adhérents.
Plusieurs grandes sections sont proposées aux adhérents, activités artistiques culturelles, linguistiques, sociétales, activités physiques, et informatique.
Activités réalisées : des cours sur les thèmes civilisation grecque et étymologie, des ateliers thématiques réalisés en grec abordés des thèmes suivants : vacances, géographie de la Grèce, vie politique grecque, la presse grecque, la peinture grecque des 19ème et 20ème siècles, la chanson politique et la chanson poétique, l'écologie, les traditions des fêtes de fin d'année, le Carnaval, des ateliers hebdomadaires de conversation grecque en petits groupes, interprétation des danses traditionnelles de la Grèce par un groupe de danse grecque nommé «Η θάλασσά μας».
On trouve parmi ses auditeurs des personnes ayant des racines grecques mais qui, nées en France, n'ont pas été éduquées dans la langue de leurs origines et souhaitent retrouver leurs racines dans le temps libre de leur retraite.
D'autres personnes ont vu un de leurs enfants épouser un ressortissant grec ; elles veulent apprendre la langue pour communiquer avec leurs petits-enfants vivant en Grèce et parlant grec.
Certains ont vécu une partie de leur carrière professionnelle en Grèce alors que d'autres, séduits par le climat, l'hospitalité grecque, la beauté du pays, l'atmosphère des îles, veulent pouvoir communiquer avec les habitants pendant les vacances qu'ils passent tous les ans en Grèce.
On rencontre également des enseignants ou d'anciens élèves de grec ancien, très attachés à la culture grecque, qui veulent continuer ce lien culturel avec la Grèce contemporaine.
Quelles que soient leurs motivations, tous les auditeurs de grec éprouvent un grand attachement à la Grèce, aux grecs eux-mêmes et suivent avec beaucoup d'émotion la crise économique qui touche le pays.
Vous avez là une petite idée de comment vit et agit notre petit groupe d'hellénophiles toujours très heureux de pouvoir accueillir, lors de leur passage en France, nos amis grecs. Si vous passez en Touraine, surtout, surtout, faites nous signe.

Πάρα πολύ φιλικά

Cypris Kophidès

L'ENFANT DE TRÉBIZONDE

DIABASE
LITTÉRATURE

Cypris Kophidès *est franco-grecque.*

De formation psychanalytique et littéraire – doctorat sur le surréalisme - elle est l'auteure de deux recueils de poèmes en prose publiés chez Guy Chambelland, A Échos multiples *et* La Nuit traversière*, d'un texte de témoignage sur l'artiste-peintre Philippe Gouret dans l'ouvrage qui lui est consacré «* L'Éternité végétale *», et au sein des éditions Diabase, elle a rédigé diverses introductions et réalisé plusieurs entretiens, notamment* D'une rive à l'autre *avec Charles Juliet.*

L'enfant de Trébizonde *est son premier récit.*

«*J'ai commencé à écrire des sortes de " poèmes-prières "alors que mon père était à l'hôpital et ces textes seraient restés au secret si quelques années plus tard, la crise traversant la Grèce n'avait fait surgir le passé, l'histoire de la famille…»*

L'enfant de Trébizonde, c'est Télémaque, aujourd'hui un vieil homme avant son ultime voyage, soigné dans un l'hôpital où sa fille vient le rejoindre. Quelques jours et une longue nuit pour accueillir des souvenirs qui recomposent le puzzle d'une vie, pour parler des migrations, de Trébizonde à Thessalonique, de Thessalonique à Toulouse, de l'exil, de la perte et du bonheur, et surtout pour sourire encore ensemble et se saluer tendrement.
Mais l'intimité est bouleversée par l'entrée des fantômes : Frères, cousins et inconnus surgissent et racontent, crient, dansent, prient, et témoignent chacun à sa manière de la Grèce, du lacis des rêves personnels et de l'histoire collective.
Et la parole emprunte à la poésie comme au théâtre dans cette chambre devenue agora…

Extrait « **L'enfant de Trébizonde** » de **Cypris Kophidès**

Je marche sur une longue plage striée de lumière et d'ombre, je marche dans ton pays qui est aussi mon pays, et je pense à toi. Le sable qui crisse sous mes pieds est à vendre. Non, ce n'est pas possible, dirais-tu. Si. Comme l'île en face.
Vibration du portable, un message. La mer est soudain très loin, derrière. Je rappelle. Votre père… Il faut rentrer au plus vite. Quitter la Grèce pour la France, pour le pays où tu as débarqué, il y a bien longtemps, et que tu as fait tien. Saluer les montagnes floutées par la brume, le cœur serré.
Une valise. Un taxi. Des trous sur la route que l'usure et les pluies d'automne ont ravinée, et un flot d'invectives contre des gouvernements incapables qui s'échappent de la bouche du chauffeur. L'aéroport est étrangement vide.

Arrivée un lundi soir.
Nuit sombre et calme. Hiver.

Je me suis assise à côté du lit du vieil homme. J'ai pensé à son nom : Télémaque. « Tu sais ce qu'il signifie ? » m'a demandé un jour mon petit-cousin, et sans attendre il a ajouté : « C'est l'homme qui se bat au loin, qui livre combat de loin. C'est pourquoi il est maître au tir à l'arc. » Oui celui qui se tient debout, à distance, dans la concentration de la cible.

La mort est comme un paysage de neige, comme un froid glacial qui pénètre jusqu'aux os. Tu le pensais immortel ton père ? Peut-être… Il est immortel celui qui a toujours été là, qui a affronté les orages et traversé le temps, avec le timbre de sa voix plus haut que le soleil, bienveillant jusque dans la critique, comme un amour infini qui jamais ne se dira que par présence rude, tendresse chahuteuse. Je l'ai toujours connu cet accent d'intensité qui ne sait ni le « ge », ni le « eu », ni le « u » mais le « ze », le « é », et le « ou » et roule les « r » comme des pierres dans un torrent. Un accent qui contient le rire à venir comme la rage possible. Dépose une poussière dorée sur les mots, poussière d'orient. Accent étranger, disent-ils. Condamnation définitive. Un écho en moi dès les premières classes avec l'institutrice déclarant : « Elle parle comme son père. On ne la comprend pas. »
Amour, y-a-t-il un autre mot ?
Oui, courage. Courage, cet élan qui jamais ne se lasse de la vie, qui la prend aujourd'hui dans ses contraintes, comme hier dans ses luttes et ses plaisirs, comme autrefois dans ses défis. Cet élan qui traverse.

Dominique Ernouf

Docteur en Pharmacie, Docteur en Médecine, Diplômé en Diabétologie et Biochimie
Professeur à la Faculté de Pharmacie de Tours, Région Centre-Val de Loire, France (retraité en octobre 2015)
Président de la Maison du Diabète et de la Nutrition de Tours
C'est une structure qui aide les sujets diabétiques et/ou ayant des problèmes nutritionnels à gérer leurs modes de vie et traitements
Président du Collectif d'Alcoologie d'Indre et Loire (département de Tours)
C'est une structure qui aide les malades sur tous les problèmes que peut poser une alcoolisation excessive, avec ou sans dépendance
Toxicologue de formation, il a également été amené, pendant plus de 30 ans, à enseigner plusieurs disciplines dont la Diabétologie et la Biologie médicale, parmi d'autres.

Régime Crétois

Historique
C'est au milieu du XXème siècle que les bienfaits du régime Crétois (souvent appelé maintenant régime méditerranéen) ont été découverts. Des observateurs étrangers de passage en Crète ont remarqué que l'espérance de vie des habitants de cette île était supérieure à celle d'autres habitants européeens et américains et que ce vieillissement était en accord avec la conservation d'une bonne santé.
Les autorités grecques qui désiraient, à la sortie de la guerre, faire bénéficier la population de ces bienfaits fit faire des études par des scientifiques américains pour trouver une explication rationnelle à ce phénomène. Parmi tous les facteurs étudiés entre la population Crétoise et celles des autres régions ou pays, c'est le facteur alimentaire qui apparut comme déterminant.
Explications
Depuis de très nombreuses années (voire siècles), les Crétois mangeaient une alimentation traditionnelle pour eux, composée de :

- glucides d'origine céralière et de légumes secs,
- lipides essentiellement issus d'olives et de leurs huiles ainsi que de graines oléagineuses (amandes, noisettes, pistaches),
- légumes verts, fruits, aromates,
- protéines, en assez faibles quantités, provenant surtout de poissons et de produits laitiers peu gras (féta), avec peu de viandes,
- consommation raisonnée de vin (Cf. paragraphe suivant sur le « French Paradox »).

Cette diététique avait initialement l'avantage d'être confectionnée avec des produits locaux et peu onéreux dans une île « isolée » où le niveau de vie était assez faible. Dès le milieu du XXème siècle il est apparu que l'alimentation crétoise se démarquait beaucoup de celles des pays plus au nord de l'Europe où la consommation de fruits et légumes était moindre, celle des protéines (et graisses) animales plus importantes. Ces habitudes alimentaires crétoises n'étaient que partiellement retrouvées au niveau des régions ou pays très proches comme la Grèce continentale, Corfou ou le sud de l'Italie. Dans ces dernièrs, les apports protéiques et lipidiques étaient déjà modifiés par rapport à la Crête.
L'augmentation de l'espérance de vie avec conservation d'une (très) bonne santé est due à l'ensemble de ces mesures diététiques : régime normocalorique (pas d'obésité), rations caloriques idéales en glucides, lipides, protides (environ 55% - 30% - 15 %) avec beaucoup de lipides mono-insaturés (olives, poissons, fruits à coque, ayant beaucoup d'acides gras oméga 3, très bénéfiques), peu de graisses animales (trop chargées en lipides insaturés). Les fruits et légumes verts apportent des fibres, des compléments en vitamines et en composés anti-oxydants qui sont maintenant connus comme très bénéfiques sur le plan sanitaire.

L'alimentation crétoise, plus ciblée initialement que le régime méditerranéen, est universellement reconnue, par les nutritionnistes et diététiciens, comme étant la diététique idéale pour « garder une bonne santé et vivre (plus) longtemps». Nous ne détailleront pas plus ici les raisons parfaitement décrites de cet indéniable phénomène pour ne pas surcharger notre approche. L'alimentation type crétois permet de réduire l'incidence des pathologies cardiovasculaires (infarctus du myocarde, accidents vasculaires cérébraux…), celle de beaucoup de cancers, voire celle de maladies neurodégénératives en maintenant l'organisme dans un mode de fonctionnement optimal. Bien évidemment cette diététique ne peut pas anticiper la réduction de toutes les pathologies dont certaines lui restent insensibles. Cependant il est démontré que les populations qui ont vécu dans une certaine restriction alimentaire (…même si en Crête elle pouvait être bénéfique) sont porteuses de gênes d'épargne pour la nourriture. Ceci explique que l'augmentation du niveau de vie, souvent source d'une alimentation plus occidentale ou nordique déséquilibrée entraine rapidement, en une ou deux génération(s), les mêmes effets délétères que les alimentations précitées : surcharge pondérale, pathologies cardiovasculaires, cancers. Malheureusement il semble qu'actuellement en Europe ce soit en Crête que l'augmentation de la prise de poids et ses conséquences soit la plus importante. Les bienfaits du régime crétois semblent donc, localement, peu à peu perdre de son grand intérêt.

French Paradox

Historique

La notion de French Paradox (FP) est d'apparition beaucoup plus récente puisqu'il ne fut évoqué pour la première fois en 1985. Des auteurs américains ont étudié l'impact des taux sanguins de lipides (classiquement responsables de maladies cardiovasculaires s'ils sont élevés) sur une population américaine et une française (sud-ouest de la France où l'alimentation paraît particulièrement riche en protéines et lipides notamment d'origine animale, gras d'oies, de canards, charcuterie, donc athérogène). Les résultats ont montré que les maladies cardiovasculaires (infarctus, hypertension, accidents cérébraux) étaient beaucoup mois fréquents chez les Français.

Toutes les raisons possibles de cette différence ayant été étudiées, il n'est resté que la consommation régulière et « modérée » de vin pour expliquer cette apparente contradiction. Les chercheurs américains très surpris, peut-être aussi un peu vexés (?), évoquèrent un French Paradox (paradoxe français de protection cardiovasculaire par le vin).

Explications

Dans le vin, il y a bien sûr de l'alcool (12 à 14%) mais aussi de nombreux composés issus du raisin dont les tanins (ou tannins, les deux orthographes sont justes). Ils sont particulièrement concentrés dans la peau du grain (surtout des raisins rouges) et dans les pépins. Ces composés maintenant chimiquement bien définis ont pour objet de protéger le raisin des agressions des rayons solaires (propriétés anti-oxydantes importantes) et de celles de certains champignons microscopiques. Ils ont donc un rôle protecteur très marqué pour le grain de raisin. Parmi ces composés citons les polyphénols, dont le resvératrol le plus connu et probablement le plus actif, les anthocyanones, les cathéchines et la delphinidine. La macération du jus de raisin rouge en présence de la peau et des grains permet aux tanins de se dissoudre dans ce jus qui après fermentation produira le vin. La consommation de vin va augmenter la concentration sanguine de ces composés qui ont des propriétés anti-oxydantes, anti-mauvais cholestérol et pro-bon cholestérol et anti-agrégantes plaquettaires (qui empêche les plaquettes sanguines de s'agréger entre elles pour former des caillots sanguins). Ils apparaissent donc comme de bons protecteurs du système cardiovasculaire chez le buveur de vins rouges.

Plus récemment il a éte montré que certains polyphénols exerçaient une action vasodilatatrice, donc favorisant la circulation sanguine artérielle. Ajoutons à ces effets « intéressants » que l'alcool lui-même est anti-agrégant plaquettaire.

L'action du vin, surtout le rouge riche en tanins, paraît donc capable de limiter le risque cardiovasculaire et le risque de mortalité mais uniquement chez le buveur « modéré » d'un ou deux verre(s) par jour. Une consommation plus importante pourrait encore plus limiter ce risque, mais apparaîtraient alors d'autres risques liés à une consommation excessive comme les cancers, les maladies hépatiques, pancréatiques, neurodégénératives qui aggraveraient alors fortement le pronostic vital (figure ci-dessous). Il n'y a donc absolument pas de relation bénéfique entre une consommation excessive et une diminution de la mortalité (ou morbidité).

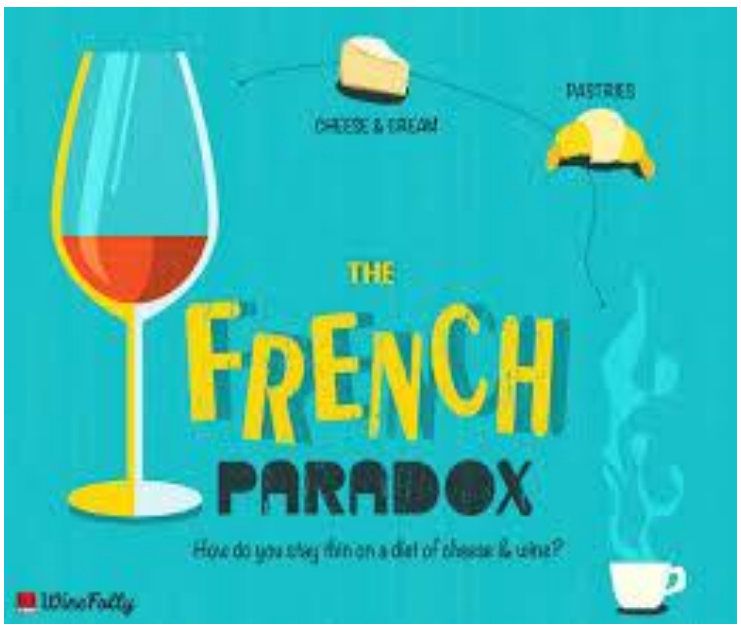

Comme nous l'avons rapidement évoqué la diététique initialement crétoise est la meilleure alimentation possible pour qui veut «vivre longtemps et en bonne santé». Cette diététique s'accompagne le plus souvent d'une consommation modérée de vin, rouge si possible (le retsina ou l'ouzo ont hélas moins d'incidence). A ce titre cette diététique se superpose légèrement au French Paradox. Celui-ci est beaucoup plus limité dans ses effets bénéfiques que l'alimentation méditerranéenne. Le vin ne doit pas être considéré comme un « médicament » préventif et il est même déconseillé à un non buveur de commencer à boire pour améliorer son état cardiovasculaire.

Soulignons enfin qu'une diététique, type crétoise, bien conduite ainsi qu'une consommation modérée et raisonnée de vin sont souvent en accord avec un mode de vie déjà protecteur de morbidité, surtout s'il y a…le soleil et la mer. La France a la particularité de s'étendre des Flandres à la méditerranée et ce n'est surement pas le hasard s'il existe un gradient nord-sud décroissant au niveau des pathologies citées dans ce texte.
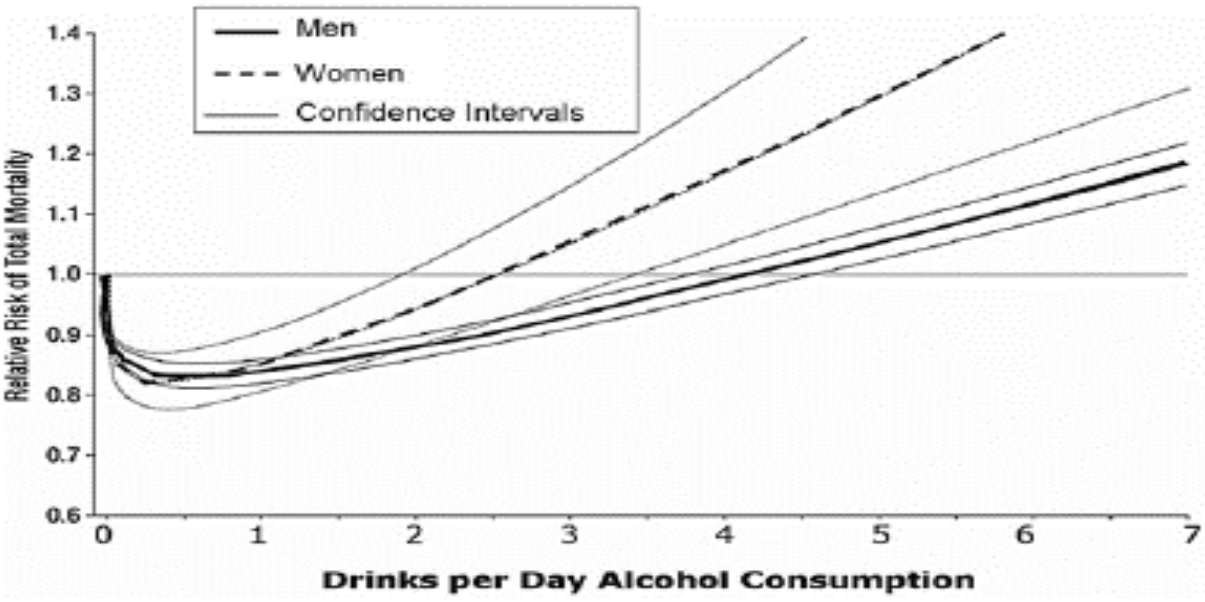
Dominique Ernouf